

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Panktadienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstybose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 36

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Rugšėjo (September) 4, 1936

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVII

Ispanijos Sukilėliai Jau Bombarduoja Madridą

Daug Sužeistų Miesto Centre. Lėktuvai Bombardavo ir Amerikos Karišką Laivą „Kane“.

MADRIDAS, rugp. 29 d. — Daug sužeista Madride, kuomet atskridęs sukilėlių lėktuvas bombardavo patį miesto centrą. Skaicius sužeistųjų asmenų neapskaičiuotas, tačiau vyriausybės pranešimai sako, kad medžiaginiai nuostoliai padaryta nedideli. Šimtai langų išblyrėjo nuo eksploduojančių bombų, gatvėse išverstos didelės duobės ir keli svarbūs valdžios namai sukrėsti.

Tris kartus pirmo sukilėlių lėktuvai bombardavo Madrido priemiesius, tačiau šiuo kartu pasikėsinta bombarduoti patį vidurys miesto ir krantinės bombos eksplodavo gatvėse. Sukilėlių generalis stabas iš Burgos praneša, kad sukilėlių lėktuvai šiandien vėl bombardavo Madrido aerodromus Cuatro Vientos ir Villalba, sunaikindami tris valdžios lėktuvus.

Bombardavo Amerikos Karišką Laivą

Washingtonas gavo pranešimus, kad rugp. 30 d. nepažintas ar sukilėlių ar valdžios lėktuvas tris kartus atakavo bombarduodamas Amerikos karišką laivą „Kane“, plaukiantį iš Gibraltaro į Bilbao paimti Amerikos piliečius iš Ispanijos civilio karo zonos. Laivas taip pat pradėjo šaudyti į lėktuvą, tačiau nei laivas, nei lėktuvas nenukentėjo. Susisaukimas įvyko 40 mylių atstume nuo Ispanijos pakraščio.

Šį pranešimą pasiuntęs prezidentui Rooseveltui į Rapid City, S. D., kur jis išvykęs iširti sausras padarytus nuostolius, prezidentas tuojau įsakė Amerikos ambasada Madride įteikti formalį protestą Ispanijos vyriausybei ir per Amerikos generalį konsulą Saville mieste įteikti neformalį įspėjimą sukilėlių vadui gen. Franco.

Sukilėliai Rengia Naują Puolimą Irun.

Pirmesnieji sukilėlių puolimai drutvietės Irun valdžios kariuomenės sekinimai atmušti su nemažais nuostoliais sukilėliams. Tačiau sukilėlių vadovybė pasiryžusi ant žūt but šią drutvietę paimti, kaip svarbią poziciją šiaurėje, todėl ruošiasi naujam puolimui.

Mat sukilėlių vadovybė yra griežtai užtikrinusi, kad Irun ir San Sebastian bus neužilgo paimti, todėl to nepadarus artimoje ateityje, sukilėlių pres-tizas labai nukentėtų ir įvyktų tam tikra demoralizacija sukilėlių fronte. Todėl šiaurinės sukilėlių armijos vadas gen. Mola yra pasiryžęs ant žūt but šias drutvietes paimti kuortimiau-sioje ateityje. Bet valdžios kariuomenė čia stipriai laikosi ir sekinimai atmuša vi-sas sukilėlių atakas.

Madridas Pripažįsta Svarbų Pralaimėjimą.

Madrido žinios skelbia, kad socialistų lyderis Alvarez del Vayo pripažinęs didelį pralaimėjimą pakeliui į Toledo, kuomet sukilėliai sumušę valdžios kariuomenę ir ją atstumę atgal į Talavera. Valdžios oficialiai apskaitliavimai sako, kad šis pralaimėjimas yra vienas svarbiausių po to, kai sukilėliai užėmė Merida miestą. Tačiau Alvarez del Vayo tikrina, kad valdžios kariuomenė netrukus atkovos pralaimėtas pozicijas šiame fronte.

Siekia Sužvorinti Ispanijos Civilį Karą.

Argentinos ambasadoriaus Ispanijoje, p. Mansilla, iniciatyva sukiesta į Hendaye Francijoje, 11 valstybių atstovai tikslu susitarti su kovojančiomis Ispanijos civiliam kare abiem pusėm suvieninti karo priemones ir pašalinti tuos negirdėtus žiaurumus. Pirmo to tarsi su abiejų pusių atstovais. Norima praveisti tokį susitarimą, kad suimtus belaisvius ir simpatizatorius abi pusės neuždytų, bet geriau pasi-keistų jais, kaip ir visuose kariuose daroma. Taip pat, kad būtų teikiama daugiau apsaugos ir žmoniškai būtų elgiama-si su neitraliais krašto gyventojais. Ko bus pasiekta šiomis pastangomis, artima ateiti-tis parodys.

Žymiai Pagerėjo Pasėliai

WASHINGTON. — Pastaruoju dešimties dienų laikotarpiu sumažėjo pagalbos reikalavimai ant pusės, sausras ištiktose vietose, praneša WPA viršininkai. Mat rugpičio mėnesyje pradėjus plačiu ruoštu lyti, sausras išleginti pasėliai žymiai pasitaisė. Vienok nuo sausras nukentėjusių sušėlimui WPA darbuose dirbančių dabar yra 90,000, kurių skaičius vis tik reikės padidinti iki 120,000, o gal iki 150,000 asmenų. Todėl gali prisieiti prašyti kongreso paskirti daugiau pinigų šelpimui nuo sausras nukentėjusius.

ISPANJOJE NUŽUDYTAS LIETUVIS.

Prieš 15 metų iš Mažeikių apskr. Akmenės miestelio į Ispaniją išvyko vargonininkas Vincas Puzanavičius. 14 metų jis dirbo viename Madrido vienuolyne. Dabar gi Ispanijoje einant aštriam pilietiniam karui, Vincą Puzanavičių, drauge su to vienuolyno vienuoliais, komunistai nužudė. Vincas Puzanavičius turėjo 60 metų amžiaus ir šeimos nepaliko.

TEN KUR NEMUNAS BAŪGUOJA TARP KALNŲ. LAUKŲ... — Gražus didžiosios Lietuvos upės Nemuno vaizdas ties Balbieriškii. Tokiais puošniais vaizdais yra išdabintos visos Nemuno pakrantės. Jos žavi kiekvieną, kuris tik turi progos pamatyti Nemuno krantus.

Katalikai Pasiulė Hitleriui Pagelbą

BERLYNAS. — Vokietijos katalikų vyskupai savo susirinkime istoriškai katedroj Fuldoj nutarė parašyti ganitojišką laišką Hitleriui. Jie pasiulė jam susitaikinti su katalikų bažnyčia, užmiršti visus buvusius nesutikimus ir nebepersekioti kunigus, o už tą vyskupai pasiūdo padėti naciams kovoti „bolševizmą“, kuris ke- liaus galvą visame pasaulyje, ypač Ispanijoje, Rusijoje ir Meksikoje.

Vyskupai siūlo savo pagalbą todėl, kad esą neužtenka šautuvų ir kulkosvaidių nugalėti-mui bolševizmo. Pergalei esą reikalingas ir nuodugnus reli-giozinis švietimas. Laiškas perskaitytas visose Vokietijos katalikų bažnyčiose pereiną sek-madienį.

Svarbiausias nesutikimas tarp katalikų ir Hitlerio yra dėl bažnytinių mokyklų, organizavimo katalikų jaunimo ir del katalikiškų darbininkų sąjungų.

LIETUVA TRANSLIUOS AMERIKOS KONCERTĄ EUROPAI.

Pereitais metais gruodžio mėn. 8 d. Lietuva per Kauno radio stoiją ir per Londoną transliavo lietuviškų dainų ir muzikos koncertą Amerikai. Dabar Kaune gauta žinių, kad Amerikos radio stočių bendrovė rengia didelį koncertą Europai. Šį koncertą pertransliuos Kauno ir Klaipėdos radio stotys. Koncertas bus rugšėjo mėn. 20 d. vakare. Jis tęsis pusę valandos.

PAKLIUVO IR DVARININKAI.

Lenkų laikraščiuose yra paskelbtos varžytinės 107 dvarų už nesumokėtus valstybei mo-kescius ir negrąžinamas saus-kolas. Dvarų įsiskolinimas siekia apie 14 milijonų zlotų. Dva-rininkai yra didžiausių lenkų mag-natų. Jų varžytinės truks nuo rugšėjo 4 d. iki gruodžio 16 d.

Numirė Jungt. Val. Karo Sekretorius

WASHINGTON. — Rugpičio 27 d. ryte pasimirė Jungtinių Valstijų karo sekretorius George H. Dern, sulaukęs 63 metų amžiaus. Jis mirė nuo širdies ligos, kuri išsivystė iš infliuznos, užpuolusios velionį Dern pereitą pavasarį. Tai yra pirmas miręs prezidento Roosevelto kabineto narys beedamas savo pareigas. Tiesa, mirė senatorius Walsh, kuris buvo paskirtas generalio prokuroro vietai, bet dar tos vietos ne-užėmęs. Vėliaus mirė buvęs išlo sekretorius Woodin, bet jau po to, kai pasitraukė iš tos vietos del sunkios ligos.

Sekretorius Dern gimęs Nebraska valstijoje, tačiau suaugęs persikėlė į Utah valst. kur dirbdamas dasikasė aukso kas- syklų vedėjo vietos ir sekmin-gai ją palaikė. Du terminus tarnavo valstijos legislatojoj, vėliaus du terminu buvo Utah valst. gubernatorium. Paskir-tas karo ministeriu dabarti-niam prezidento Rooseveltui ka-binete ir čia parodė nepaprastų gabumų ir pravedė armijoje žy-mių reformų. Nuo politikos jis laikėsi nuošaliai ir dabojo tik savo tiesiogines pareigas.

Velionis palaidotas labai iškilmingai su dvejomis laidotu-vių ceremonijomis, kurių vie-nos atliktos Washingtono su-kariškomis apeigomis rugp. 29 d., o kitos atliktos rugšėjo 1 d. Utah valstijos sostinėje Salt Lake City, kur velionis ir pa-laidotas. Paskutinės laidotu-vių ceremonijose dalyvavo ir prezidentas Rooseveltas, kai kurie kabineto nariai ir daug žymių valstybės vyrų. Velionis paliko žmoną, du sukus ir dvi dukteris.

Pasitraukė iš Komunistų Partijos

Negalėdamas ilgiau pakęsti komunistų veidmainiųjų, jų oficialio organo „Daily Worker“ vyriausias redaktorius, James Casey, pasitraukė iš redaktoriaus vietos, taipgi re-zignavo iš kandidatus komu-nistų tikietų į kongreso narius ir išstojo iš partijos. Priežasti-mi tokiam savo žygiui p. Casey nuodo komunistų veidmai-ninę taktiką besitartinančiuose valdiškuose rinkimuose. Esą nors komunistai išstatė savs kandidatus nacionaliams rinki-mams, tačiau tas padaryta tik del svieto akių ir savos galior-ros patenkinimui. Slaptai ko-munistų vadovybė dirba vien išrinkimui prezidento Roosevel-to ir gub. Lehmano. Su tokiais veidmainiais p. Casey nenorės daugiau nieko bendra turėti ir todėl visiškai pasitraukęs iš komunistinio judėjimo.

Trečiojo dienos po paskelbi-mo šio p. Casey pranešimo, ko-munistų partijos viršūnės jį puolė kaip nepasilaikantį dis-ci-plinos partijos narį, kuris iš-drso kritikuoti komunistų va-dus ir pranešė, kad jis yra pra-salintas iš partijos. Vadinas, komunistai prašalino iš parti-jos jau išstojusį iš jos narį.

Rusijoje Eina Masiniai Areštai

Šimtai Įtarytų Opozicininkų Suimta. Lenino Nršlei Grumoja ištrėmimas ar Patekimas į Kalėjimą.

MASKVA. — Rusijoje pra-sidėjo didelis medžiojimas įta-riamų opozicininkų, kad pasa-linti ne tik dabartinę opoziciją, bet ir neduoti progos susidary-ti „samokslams“ ateityje. To-kiu dideliu „valymo“ ir tokių masinių areštų nebuvo jau nuo pasikėsimo ant Lenino gy-vasties 1918 m. Medžiojimą į-tariamų Stalino valdžios opoci-ninkų veda patys komunistų partijos viršininkai. Slaptoji policija, kuri užėmė vietą ne-kenčiamos GPU., atlieka areš-tus, bet tik komunistų vadams nurodžius įtariamus žmones. Šimtai buvusių augstų valdi-ninkų ir augstų armijos kari-ninkų, taipiau ir mažesnių vir-šininkų sovietų valdžioje ir in-dustrijoje, jau tapo areštuota. Galima tikėtis, kad netolimoj ateityje prasidės šaudymas su-imtųjų žmonių.

Lenino Našlei Grumoja Ištrėmimas.

BERLYNAS. — Gautomis žiniomis, grėsia areštas ar iš-trėmimas Lenino našlei, iski-lus nesutikimas tarp jos ir diktatoriaus Stalino. Teismui pasmerkus sušaudyti 16 troc-kininkų, jų tarpe buvusį ko-munistų internacionalo pirmi-ninką Grigorij Zinavjev ir bu-

vusį Maskvos sovietų pirminin-ką Leoną Kamenev, kurie su Trockiu valdė visą Rusiją su-sirgus Leninui, Lenino našlė atsikrope prie Stalino, prašy-dama pasmerktiesiems pasigai-lėjimo.

Vienos žinios skelbia, kad Stalinas įsakęs jai nesikišti į politiką. Kitos gi žinios sako, kad Stalinas visai atsisakęs matytis su ja. Ji pasiskundusi komunistų partijai ir dabar jai grėšias ištrėmimas.

Trockis Internuotas Norvegijoje.

OSLO. — Norvegijos teisin-gumo ministerija įsakiusi in-ternuoti jo namuose Leoną Trockį ir jo žmoną. Du jo sek-retoriai suareštuoti. Leonas Trockis busis uždarytas jo na-muose Heonefoss iki bus su-rasta jam prieglauda kitoje ša-lyje.

Sprendžia, kad tai padaryta todėl, kad Trockis atsisakė priimti sąlygas, kuriomis jam buvo leista pasilikti Norvegijo-je iki gruodžio 18 d. Bet gi pirmiau buvo skelbiama, kad jis pasirašęs prižadą susilaiky-ti nuo bet kurio politinio veiki-mo. Bet, matyti, jis nuo to-mokių griežtų sąlygų atsisakė ir todėl jis internuotas.

Dvi Gausingos Ekskursijos Aplankė Lietuvą

Rugpičio mėnesio vidury aplankė Lietuvą dvi gausingos ir reikšmingos ekskursijos. Viena jų ekskursiją, tai Latvi-jos ir Estijos žurnalistai bei Latvijos šaulių — aizsargų at-stovai. Svečiai lydimi Lietuvos žurnalistų aplankė įdomesnius Lietuvos vietas, padarydami ke-lionės apie 300 kilometrų.

Svečiams Dzukijos landsaf-tas ir Suvalkijos gražus ukiai padarė gražaus įspūdžio. Ka-dangi šeštadienį buvo šventė, tai miesteliuose ir keliuose sve-čiai turėjo geros progos dabo-giau kaimo žmonių pamatyti. Tarp kita ko atlankė adminis-tracijos palinijį ties Druskininkais, kur stebėtinas gamtos grožis mums buvo tendomas liūdnio jausmo, kad galima sa-vo Druskininkus parodyti sve-čiams tik iš šiaupus Nemuno pusės.

Antra, tai Voyage d'Amite draugijos ekskursija — pirmas didžiausias francūzų turistų būrys Lietuvoje. Tai tenka džiaugtis ir sveikinti, kad vis daugiau ir daugiau francūzų tautos intelektualų atvyksta į Lietuvą iš pirmųjų šaltinių su-sipažinti su mūsų krašto gam-ta, žmonėmis, vidaus gyven-i-mu, kultūra. Francūzų ekskur-siją sudarė labai įvairus kelei-vių skaičius: įvairaus amžiaus ir įvairių profesijų žmonės. Ekskursijoje dalyvauja žurna-listai: p. Agourtine L., Dr. Descos du Colombier Ame-„La Croix“ redaktorius, Es-

taug, žurn. tėvas Ch. Maugers, keletas profesorų, teisių ir medicinos daktarų, advokatų, studentų ir kt.

Ši įvairi, gausinga ekskursi-ja gyvai domėjosi mūsų reli-gija, papročiais, ekonominiu, politiniu ir kultūriniu gyven-i-mu. Ji lankė bažnyčias, muzie-jus, Kauno apylinkes, Zolinių dieną Nemunu buvo nuplauku-si į Zapyškį, apžiūrėjo Zapyš-kių bažnyčią, apylinkes, kitą dieną aplankė Pažaislį.

Didžiausią įspūdį darė eks-kursijos dalyvavimas prie Ne-žinomojo Kareivio kopo. Labai reikšminga, kad tą patį vakarą prie Nežinomojo Kareivio ka-po uždėjo vainikus trijų tautų: francūzų, latvių ir estų svečiai. Šia proga francūzų ekskursijos vadas S. J. Dassonville pasakė gražią ir turiningą kalbą, pa-reikšdamas simpatijos mūsų tautai ir pabrėždamas bendrą šių nusilenkiančių Nežinoma-jam Kareiviui tautų taikos sie-kimą. Taip pat ekskursijos va-das pasakė kalbą per radio. Savo kalba padėjo vyriausy-bei ir dvasiškai vadovybei už-palankumą ekskursijai, pažy-mėjo Lietuvos savarankumą ir nepriklausomybės vertingumą ir pareiškė didelį tikėjimą Lie-tuvos ateitimi.

— Anglų laivas Queen Mary rugp. 24 d. laimėjo pasaulinį greitumo rekordą, atplaukda-mas į New Yorką per 4 dienas, 7 val. ir 12 min.

T E V Y N Ė

Savaitinė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
organo, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti
siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su au-
toriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus
Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiū-
ros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — ko-
respondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikina
ir autoriams negrąžinama, jei nėra prie-
dėta pašto ženklų jų sugrąžinimui.

PERANKSTUS REIKALAVIMAS

Vienos SLA kuopos organiza-
torius reikalauja paaiškinti „Tėvy-
nėje“ sekamą praeito Seimo nuta-
rimą:

„Musų kuopos delegatai, ra-
portuodami praeito SLA Seimo
nutarimus, pažymėjo, kad Seimas
padaręs labai naudingą nariams nu-
tarimą, būtent nutarta įsteigti Su-
sivienijime atskiro nario kreditą,
į kurį eis nario sumokamos duoklės
ir nariui persikeliant į kitus ap-
draudos laipsnius, arba negalint
duoklių užmokėti, tas kreditas
bus panaudojamas nario duoklių
naujamui skyriui numažinimui, ar-
ba galės būti panaudojamas palai-
kymui nario teisių prie pomirtinės.
Vadinasi, apsaugojamos narių
duoklės, kurios gali būti panaudo-
tos pačių narių naudai. Jei ištikro
tokis nutarimas yra, tai kodėl jis
nepaaiškintas visų SLA narių, o
ypatingai organizatorių žinią? Juk
tas labai pagelbėtų organizatoriams
naujų narių verbavimui.“

Tiesa, tokį nutarimą Seimas
priėmė. Tačiau ar SLA Pildomoji
Taryba galės jį įgyvendinti, tai šio-
je valandoje dar negalima tikrai
pasakyti. Pirmiausiai reikia iš-
dirbti tam tinkamas lentelės, kurios
nurodytų kiek tokio kredito susida-
ro kiekvieno skryčiaus nariui atsi-
žvelgiant į nario amžių. Pagaliau
tokių kreditų įvedimą dar turi už-
girti valstijų apdraudos departa-
mentai ir tik tuomet Pildomoji Ta-
ryba galės tą nutarimą vykinti.

Kol tikrai nežinoma, ar tokis
Seimo nutarimas bus užgirtas val-
stijų apdraudos departamentų, ne-
galima jo garsinti viekančiu SLA
konstitucijos patvarkymu. Susi-
vienijimo organizatoriams negalima
operuoti tokiais pažadais paragini-
mu lietuvių prisirašyti prie Susi-
vienijimo, kurių organizacija nega-
li išpildyti. Taip pat Susivienijimui
negalima garsintis tokiais pa-
gerinimais narių naudai, kol tikrai
nežinoma, ar tokie pagerinimai bus
galima įvesti.

Vienas, tačiau, aiškus faktas,
kurį SLA organizatoriai ir veiki-
jai gali garsinti visuomenei Susi-
vienijimui naudinga prasme, tai
kad yra dedamos visos galimos pas-
tangos Susivienijimą padaryti ku-
tobiliausia ir kuonaudingiausia A-
merikos lietuviams organizacija.
Numatyti ir jau nutarti pagerini-
mai organizacijoje narių naudai
anksčiau ar vėliau bus įvesti. Su-
sivienijimas jau turi naujus ap-
draudos skyrius, kurie prilygsta ko-
merciualių apdraudos kompanijų ap-
draudai, vienok Susivienijime ga-
lima apsidrausti žymiai pigesėmis
duoklėmis, negu bizniškose kompa-
nijose. Šituos faktus SLA organi-
zatoriai gali ir privalo drąsiai ir
plačiai panaudoti, kuomet kalbina
naujus narius Susivienijimui.

GIRTINAS SUMANYMAS

Šio „Tėvynės“ num. kitoje vie-
toje telpa iš Kauno prisiųstas Lie-
tuvų Kalbos Draugijos praneši-
mas, kad Lietuvos kalbininkai pa-
galiau susidomėjo užsieniuose gyve-
nantių lietuvių kalbos suvienodinimui
ir tobulinimui visose srityse —
spaudoj, mokykliniuose vadovėliuose,
literatūrinuose leidiniuose, mokslo
veikaluose, kalbos praktikoje ir tt.
Tuo tikslu prie Lietuvių Kalbos
Draugijos įkurta Užsienio Lietuvių
Kalbos Sekcija, kuri seks užsie-
niuose gyvenančių lietuvių kalbą,
ragins venėti pastebėtų kalbos ne-
tikslumų, skatins mylėti, gerbti,
branginti gimtąją kalbą namuose,

santykiuose su vietaučiais ir vie-
šajame gyvenime. Del to sekeija
yra pasirijusi kiekvienai užsieniu-
se gyvuojančiai lietuvių organizaci-
jai, kiekvienai laikraščio redakcijai
ir kiekvienam asmeniui, kas tik
kreipsis, padėti išsiaiškinti rūpimus
gimtosios kalbos klausimus.

Sumanymas labai gražus, girti-
nas ir naudingas netik užsieniui lie-
tuvams, bet ir visai tautai. Suvie-
nodinimas kalbos visose lietuvių
tautos dalyse, ypatinai spaudoje
ir kituose leidiniuose yra labai
svarbus reikalas. Šiuo svarbiu rei-
kalu senai turėjo susidomėti netik
Lietuvos kalbininkai, bet ir švieti-
mo ministerija.

Todel linkėtina, kad šis svar-
bus sumanymas neapsistotų vien
paraginimu užsienio lietuvių užsi-
prenumeruoti Lietuvių Kalbos
Draugijos laikraštį „Gimtąją Kal-
bą“ ir paskatinimu užsienio lie-
tuvių organizacijų ir laikraščių re-
dakcijų bei atskirų asmenų kreiptis
į Užsienio Lietuvių Kalbos Sekci-
ją rūpimais gimtosios kalbos klau-
simais, kuriuos ji pagelbės išsiaiš-
kinti. Lietuvių Kalbos Draugija
bendrai su švietimo ministerija tu-
rėtų sudaryti galimybes Lietuvos
kalbininkams sekti užsienio lietuvių
spauda ir reaguoti į visus pasirei-
šiančius kalbos netikslumus mūsų
spaudoje. Praktiškiausiai būtų pa-
aiškinti netikslumus tuose pačiuose
laikraščiuose, kuriuose jie pasirodo.
Tik taip vykdamas šis girtinas su-
manymas pasieks savo gražaus tiks-
lo ir pasitarnaus mūsų gimtosios
kalbos suvienodinimui ir patobuli-
nimui.

NERIBOTAS ŽIAURUMAS

Ispanijos civilis karas pasižy-
mi žiauresniais žygiais, negu bet
koks tarptautinis karas yra pasi-
žymėjęs. Šiurpulingus įvykius pra-
nešimai skelbia abiejose pusėse.
Stačiai, rodos, neįtikėtinas dalykas,
kad tos pačios tautos žmonės vieni
kitų neapykanta iki tokio laipsnio
užvėrėtų.

Skaitėme pranešimus, kad su-
kilėliai išžudė 1,500 lojalistų vien
del to, kad valdžia nuteisė mirties
bausme du sugautu sukilėlių vadu.
Pastaromis dienomis vėl praneši-
mai skelbia, kad lojalistai San Se-
bastian miste suėmė visus nužūre-
tus sukilėlių simpatikus — net mo-
teris ir vaikus suėmė ir sugrūdė į
kalėjimus kaip užstatus sukilėlių
atakoms sulaikyti. Karo vadovybė
paskelbė pagrūpimą sukilėliams,
kad už kiekvieną sukilėlių bombar-
davimą užmuštą lojalistą, bus nu-
žudyti penki sukilėlių simpatikai.
Vadinasi, be jokio tardymo, be jo-
kio ištyrimo kam nors atėjo į gal-
vą, kad vienas ar kitas asmuo ne-
pritare kairiojo fronto valdžiai ir
jau yra sukilėlių simpatikas — visa
tokia asmens šeima suimta ir pas-
merkta nužudymui už žuvusius ko-
vose lojalistus.

Nelaiminga Ispanija maudosi
pačių ispanų kraujuose, patys ispa-
nai naikina amžiais sukurtas isto-
rines ir kultūrinės brangenybes,
vienai kitas baisiausiomis priemonė-
mis žudo. Kitų kultūrinių valsty-
bių žmonės žiūri į tas neriboto žiau-
rumo pasiekusias ispanų kautynes
ir su džiaugsmu užgria to pusės
žvėriškus žiaurumus, kuriai pusei
simpatizuoja. Vienok pasaulis ne-
sidrovi girtis augstos laipsnio pasie-
kusia civilizacija...

Ispanijoje susirėmė dvi kraštu-
tinių, kurios jokio vidurio nepri-
pažįsta. Kanjasi fašizmas su radikali-
zmu, kuriam vadovauja anarchis-
tiškai-komunistiška kombinacija.
Šios dvi kraštutinių jėgų negali
surasti jokio pagrindo susitarimui
ir bendradarbiavimui — viena ar
kita jų turi būti nužudyta ir sutruš-
kinta. Todel jos be pasigailėjimo
žudo ir kare nedalyvaujančius prie-
šingos pusės simpatikus. Ispanijo-
je einančios žudynės visam pasaui
liūti aiškiausiai parodo prie ko pri-
veda tautos brutalinė jėga besire-
miančios kraštutinių.

KRUVINAS BURLESKAS

Rusijos bolševikų teismas Ma-
skvoje pasmerkė mirčiai ir skubotai
sušaudė šiošioliką samokslininkų
prieš Stalino režimą. Tarpe sušau-
dytų yra du originalio Rusijos bol-
ševizmo įkūrėjai, Zinovjevas ir Ka-
menevas, kurie buvo artimi Lenino
bendradarbiai ir savu laiku užėmė
augštas vietas Rusijos valdžioje.

Keistesnės bylos pasaulis nėra
regėjęs už šia Maskvos samokslin-
inkų bylą. Visi į ją žiūrėjo kaip
į kokį politinį burleską, kuris, ta-
čiau, baigėsi kruvina tragedija —
kaltinamųjų sušaudymu. Teisia-
mieji save kaltino labiau, negu pro-
kuroras ir tikrino, kad jie yra to-
kiais niekšais, kurie neverti ma-
žiausio pasigailėjimo. Tokio tei-
smo pasaulis negirdėjo, kad kaltina-
mieji savo idėjinius siekinius skai-
tytų didžiausia niekšyste. Todel ir
buvo spėjama, kad teismamieji
tam tikru susitarimu su valdonais
liudija taip vien del to, kad diskre-
dituoti Stalino režimo opoziciją,
ypatingai užsienyje gyvenančio
Troickio žygius. Taigi šios keistos
bylos tokia netikėta užbaiga muste-
bino visus.

Dabar Amerikos lietuviški bol-
ševikai netveria džiaugsmu, kad
Rusijos vyriausybės priešininkai
sušaudyti, kuriuos persto didžiau-
siais niekšais. Vadinasi, Rusijos
bolševizmą įkūrė ir suorganizavo
didžiausi niekšai. Bet gi kiekvie-
nos valstybės valdonai ir jų prita-
rėjai skaito „niekšais“ savo prieši-
ninkus, kurie siekia esamą valdžią
nuverst. Todel bent kokių politi-
nių prasikaltėlių žudymo šalininkai
neturi jokios teisės smerkti kitų
tokių pačių darbus. Taigi mūsų
bolševikai baisiai veidmainauja,
kuomet jie smerkia kitose valstybė-
se politinių prasikaltėlių žudymą ir
kalba apie demokratiją.

Bus įdomu patirti, ar Ameri-
kos lietuvių kairiųjų sriovių susi-
daręs bendras frontas užprotestuos
ir pasmerks šias politines žudynes
Rusijoje. Juk į tą frontą įeina ir
Rusijos komunizmo išpažintojai,
todel jam neturėtų būti svetimi Ru-
sijos gyvenimo įvykiai. Dabar pa-
matysime, ar tas kairiųjų frontas
išsikrūpys atstovauja demokratinis
principus, ar susidaręs vien tuo
tikslu, kad smerkti tik tai, kas jam
nepatinkama Lietuvoje įvyksta.

NELEISTINI ASMENISKUMAI

Amerikos lietuvių laikraščiai
perpildyti asmeniškumais pagrįsto-
mis polemikomis. Tik su maža iš-
imtimi, visos tos polemikos svar-
biausiai taikomos įvardintus jose
asmenis pažeminti, kuodaugiausiai
jiems įskaudinti, o ne apkalbamam
klausiui išsiaiškinti, arba suklas-
tuotus faktus atitaisyti.

Tokio pat turinio polemikas ra-
šo ir SLA. veikėjai kilusiuose jų
tarpe ginčiuose. Melagiai, asmeni-
ški priekaištai, užgauliojimai, nieki-
nimai, tai pagrindiniai polemikų
dėsniai. Tuo tarpu pikta, asme-
niškais užgauliojimais paremta po-
lemika nustoja savo vertės, nors jo-
je ir teisingiausiai būtų nušviečia-
mi įvykiai ir suklautojų faktų ati-
taisymas. Pagaliau, pasikolijomais
paremta polemika pažemina ir patį
jos autorių, kuris parodo save vi-
suomenei neкультурingų žmogumi.

Todel šiūmi kreipiamie SLA
veikėjai ir „Tėvynės“ bendradarbiai
dėmėsi į tai kas viršuje pasakytą
kartu prašome venėti tokių polemi-
kų, kurios pasikolijomais ir asme-
niškais užgauliojimais paremtos.
Polemika gali ir turi būti kulturin-
ga, be jokių pasikolijimų ir asme-
niškumų. Asmuo, su kuriuo polemi-
zuojama, turi būti paliktas visai
nuošaliai ir minimas polemikoje tik
tiek, kiek reikalingas apkalbamam
reikalui aiškumui. Polemikoje turi
būti apkalbamas tik tas reikalas,
del kurio polemizuojama. Ne kultu-
ringų, pasikolijomais ir asmeni-
škumais paremtų polemikų „Tėvynė-
je“ daugiųjų nedėsimė. Bandykime
bent SLA organą palaikyti kultu-
ringu laikraščiu.

Amerikos Fraternalistų
Suvažiavimas

Rašo S. E. Vitaitis.

Rugpjūčio 24—27 d., Wal-
dorf-Astoria Hotelyje, New
Yorke, įvyko Amerikos Nacio-
nalo Fraternalio Kongreso
23-čia metinė konvencija. Nors
ši Amerikos fraternalistų orga-
nizacija laiko tik 23-čią iš ei-
lės savo metinę konvenciją, ta-
čiau ši konvencija skaitosi ju-
biliejinė, nes kaip ir mūsų Su-
sivienijimui, šiai organizacijai
sekmą lapkričio 16 d. sukan-
ka 50 metų nuo jos įsikurimo.
Vadinasi, tik keliomis dienomis
pirm mūsų Susivienijimo
įsikurimo Amerikos fraternalis-
tų organizacijos jau buvo tiek
pažengę pirmyn, kad suprato
reikala sudaryti centralinį or-
ganą, kuris visų prie jo prigu-
lėtų organizacijų vardu ir pa-
rama galėtų jas atstovauti
bendruose reikaluose.

Kadangi pereitais metais S.
L. A. Pildomoji Taryba numa-
tė ir mūsų Susivienijimui nau-
dingu prigulėti prie šios fra-
ternalistų nacionalės organizaci-
cijos ir nutarė prijungti SLA
prie jos, tad ir mūsų Susi-
vienijimas buvo pakviestas daly-
vauti šioje konvencijoje. SLA
Prezidentas ir Sekretorius, su-
lig Kongreso priimtos tvarkos,
kurie organizacijos viršininkai
gali atstovauti organizacijos
konvencijoje, tarpe kitų SLA
viršininkų įgaliojo ir mane,
kaipo SLA. oficialio organo re-
daktorių, dalyvauti šioje kon-
vencijoje atstovaujant Susi-
vienijimą.

Manau SLA nariams bus į-
domu patirti kokia tvarka ve-
dami net toki svarbus ameri-
koni vadovaujami susirinki-
mai, kaip Amerikos Nacionalio
Fraternalio Kongreso konven-
cija. Pagaliau ir SLA nariams
yra svarbu plačiau patirti fra-
ternalį judėjimą Amerikoje,
kurio dalimi yra ir mūsų Su-
sivienijimas. Todel čionai bent
aplamais ruožais pateikiu S. L.
A. nariams ir „Tėvynės“ ska-
itytojams tas žinias, kurias pa-
tyriau šioje konvencijoje.

Organizacijos Sudėtis.

Amerikos Nacionali Fraternal-
nų Kongresą sudaro fraternalis-
tų organizacijos ir jų sudaro-
mi įvairių valstijų fraternaliai
kongresai, kurie taip pat laiko
savo metinius suvažiavimus. Iš
viršininkų pranešimų tenka su-
žinoti, kad laike šios konvenci-
jos prie Nacionalio Kongreso
priguli 88 organizacijos su
4,192,142 nariais. Taip pat pri-
guli 36 valstijų fraternaliai
kongresai. Trys organizacijos
padavusios aplikacijas įstoti į
Nacionali Kongresą, kurias ga-
lutinai priėmus susidarė apie
5,000,000 narių fraternali-
nų organizacijų, kurias Nacionalis
Kongresas atstovauja.

Iš prigulėčių prie Naciona-
lio Kongreso organizacijų di-
džiausia yra Royal Neighbors
of America iš Rock Island, Ill.
ši organizacija turi 488,426
narius. Sekanti didžiausia yra
Woodmen of the World Life
Insurance Association iš Oma-
ha, Neb. Turinčių šimtą tuk-
stančių ir viršaus narių yra 11
organizacijų, kurios priguli
prie Nacionalio Kongreso. Ma-
žiausia prigulinti prie jo orga-
nizacija yra Loyal Association
iš New York, N. Y., turinti tik
1,248 narius. Mūsų Susivienijimui
mažesnių už mūsų Susivienijimui
kažkieno ir apskritiškai jo di-
džia suvokietino pagonišką ir
„slavišką“ Prusiją, tačiau to
ordeno raison d'être (priežas-
tis buvo) pranyko su Lietuvos
amerikos Nacionalio Fraternalis-
tų Kongreso. Duoklės organi-
zacijos moka nedideles, tačiau

nauja fraternalėms organiza-
cijoms.

Šioje konvencijoje, pavyz-
džiui, organizacijos prezidentas
raportavo, kad, rodos, Minne-
sota valstijos teismas nusprendė,
kad visos fraternalės organiza-
cijos turi mokėti valstijai
mokesčius kaip ir komercialės
apdrautos kompanijos ir net
turi užmokėti už visą praeities
laiką, nuo kada tokie mokes-
čiai pradėti mokėti. Žinoma,
tokis nuosprendis pasmaugtų
visas fraternalės organizaci-
jas. Todel Nacionalio Kongreso
viršininkai kartu su tos valsti-
jos organizacijoms tą teismo
nuosprendį apeliavo net į Augš-
čiausį Jungtinių Valstijų Tei-
smą ir tikisi, kad tokie nežmo-
niškas nuosprendis bus pakeis-
tas.

Amerikos Nacionalio Frater-
nalo Kongreso veikloje daly-
vauja daug žymių Amerikos
teisininkų ir valdžioje bei ista-
timdavystėje turinčių įtakos
žmonių. Su šia organizacija
skaitosi ir valstijų apdraudos
departamentai ir daugelis val-
stijų apdraudos komisierių
yra nuosirdžiai šios organiza-
cijos draugais. Kongreso virši-
ninkai dalyvauja net valstijų
apdraudos komisierių suva-
žiavimuose, kuriuose nustato
ma fraternalėms organizaci-
joms patvarkymai jau galio-
jančių įstatymų ribose. Taip
pat ir kongreso konvencijose
apsilanko valstijų apdraudos
komisionieriai ir patiekia tam
tikrus pranešimus, nurodo fra-
ternalių organizacijų trukumus
ir kitaip patarnauja joms.

Taigi šios nacionalės Ameri-
kos fraternalistų organizacijos
įtaka yra didelė visais žvilgs-
niais. Ji yra didelė ir reikšmin-
ga delto, kad ji jau sudaro di-
delę jėgą, kuomet ji atstovau-
ja apie penkis milijonus organi-
zuočių fraternalistų. Ji palaiko
artimus ryšius su tokia pačia
fraternalistų nacionalė organi-
zacija Kanadoje ir reikalui iš-
tikus bendrai veikia. Todel bus
įdomu patirti ir SLA nariams,
kaip tokia organizacija laiko
savo metinės konvencijos, ko-
mikia tvarka ir nuotaka visus
reikalus svarsto ir sprendžia.
Apie tai pakalbėsime sekamu
kartu.

(Daugiau bus)

Kaip Lietuva Atžymėta Pasaulio
Istorijoje

Sakoma, žmogus gali ir iš
savo nevidono pasimokyti, nes
tarpe blogo yra ir gero, kas
man primena Will Durant'a,
amerikietį rašytoją-filozofą,
kuris savo veikale „History of
Civilization“, išdėstė d a m a s
Rytų žmonijos palikimus, ku-
riuos mes vakariečiai esame
paveldėję, o rašydamas apie
indusus, ką įvairūs žmonės sa-
go apie juos, pažymi, kad indu-
sų buvę ir yra blogų ir gerų.
Taip ir su istorijos vei-
kalais — yra blogų ir gerų.
Veikalas, apie kurį noriu čia
pakalbėti yra „The Illustrated
World History“ (1935) para-
šyta dviejų autorių Hammet-
ton'o ir Barnes'o. Tai gausiai
paveikluotas darbas su pa-
rengtais žemėlapiams. Čia pa-
saulis padalomas į dešimtį lai-
kotarpių, pradedant nuo 4000
Kristui negimus iki mūsų die-
nų. Veikalas skaitytinas; kal-
bą graži ir pilna. Telpa ir kro-
nologijos. Ant puslapio 532 ra-
šoma, kad vokiečių ordenas už-
kažavo ir apskriktįjo ir di-
džiai suvokietino pagonišką ir
„slavišką“ Prusiją, tačiau to
ordeno raison d'être (priežas-
tis buvo) pranyko su Lietuvos
amerikos Nacionalio Fraternalis-
tų Kongreso. Duoklės organi-
zacijos moka nedideles, tačiau

tuoj ją prarijo. Vytauto ar ki-
tų valdovų čia nemini. Ar jie
nė žodžio neužsitarė?...

Apie mūsų dienų Lietuvą
daugiau rašoma (1058—1059).
Čia rašoma labiausiai apie Lie-
tuvos santykius su Lenkija
del Vilniaus. Sakoma, „Vil-
nius, kaip Lenkijos dalis, su-
jungia Lenkiją su Latvija, ir
taip su šiaurės valstijomis, bet
gi tas nukerta Lietuvą nuo Ru-
sijos. Kaip Lietuvos dalis, Vil-
nija būtų lietuviški vartai į
Rusiją, o tai atskirtų Lenkiją
nuo Latvijos. Reikia pasakyti,
jog Lietuva yra juo lengvesnis
kelias susisiekimo tarpe Vokie-
tijos ir Rusijos, negu ką Len-
kija suteikia, kadangi Lietuva
neturi tokias pat istorines prie-
žastis, kaip Lenkija antipati-
jos delei Prusijos. Gal tai bu-
vo neišvengiama, kad Vakarai
neįsistatytų nepasitikejimas
Vokietija ir bolševikiška Rusi-
ja taip dalykus sudarė, Fran-
cija ypač, kad Lenkija turi bu-
ti, taip kalbant, sargas-šuo ir
užvaizda Rytų Europoje.“

Nors Francija dabar kiša
nosį ir glosto lietuvius, bet
Lietuva turi jos paklausti ką
darys su Vilnium? Jei nieko,
tai Francija begėdė ir didelė
veidmainė.

P. W. Uurban.

Ragina Paminėti Svarbias Istorines Kautynes

„Liet. Aido“ bendradarbis Dr. A. V.—kas ragina paminėti svarbias visam Pabaltijui istorines kautynes, kurios istorijoje įbrėžtos kaip „Saulės kautynės“. Istorikai negali susitaikyti dėl šių kautynių vietos, nuo ko, matoma, ir Saulės kautynių vardą jos gavo: Apie tas kautynes Dr. A. V.—kas rašo, sekamai:

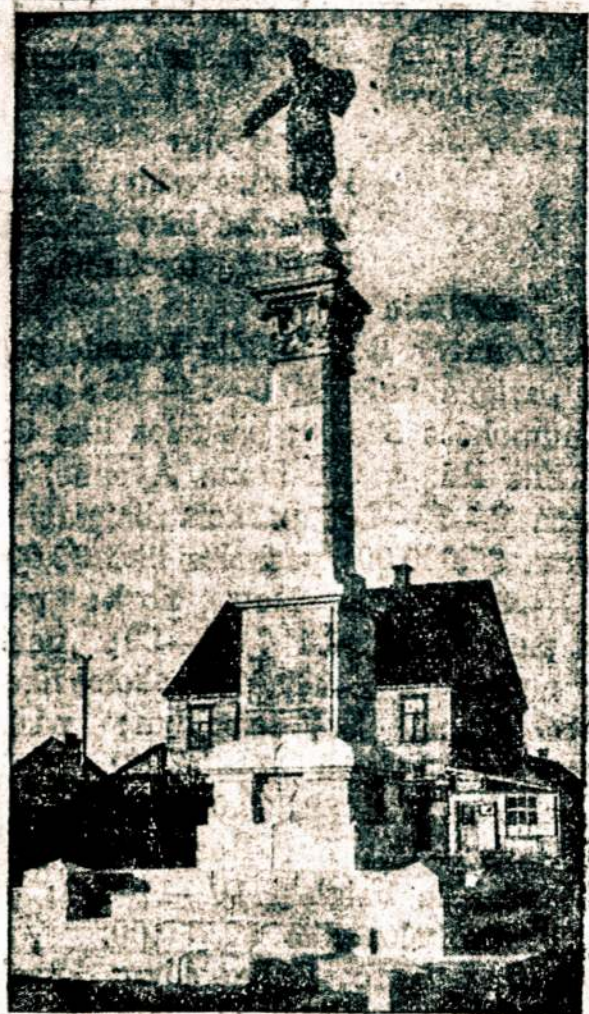
„Šiais metais rugsėjo 22 d. sukanka 700 m. nuo Saulės—šaulių kautynių. 1236 m. karūninkų ordinas buvo surengęs į Lietuvą pirmą kryžiaus žygį. Pats pop. Grigalius IX ordino įkaltas paskelbė tą kryžiaus karą prieš Lietuvą ir įsakė atstovui išgarsinti tą žygį Šiaurės Vokietijoje. Savo raštu popiežius ragino tikėtojus stoti į kovą su stabmeldžiais ir žadėjo tuos pačius atlaikus kaip ir tiems, kurie vyko vaduoti šventosios žemės. Į šį karą prieš Lietuvą ordinas buvo įtraukęs latvius, lybius, estus ir Naugardo bei Pliskuvos rusus. Tą pirmą sutelktinę Europos jėgą prieš Lietuvą lietuviai 1236 m. rugsėjo 22 d. sutruškino; žuvo daugelis riterių ir pats ordino magistras. Dėl latvių, lybių ir estų kai kurie istorikai linkę manyti, kad jie bus pasitraukę iš kovos lauko net atgrežę savo ginklus prieš vokiečius. Kad ir kažkaip būtų, tačiau tas ordino pralaimėjimas davė progos sukilti ordino pavergtiems estams, sėklimams, žemgaliams ir kuršiams. Kelerius metus jie narsiai grumėsi, bet jiems nebuvo lemta atsilaikyti prieš teutonų jėgas. Taigi šios kautynės yra minėtinos ne tik lietuviams, bet latviams ir estams. Jos primena anų laikų lietuvių, latvių ir estų bendrą kovą prieš teutonų ekspansyvius siekimus Pabaltijje.

„Istorijos šaltiniai neaiškiai nusako kautynių vietą. Senesnieji istorikai tvirtino, esą, tos kautynės įvykusios dabartinėje Latvijoje Bausko apylinkėse. Istorikai negali susitaikyti dėl šių kautynių vietos, nuo ko, matoma, ir Saulės kautynių vardą jos gavo: Apie tas kautynes Dr. A. V.—kas rašo, sekamai:

„Šiais metais rugsėjo 22 d. sukanka 700 m. nuo Saulės—šaulių kautynių. 1236 m. karūninkų ordinas buvo surengęs į Lietuvą pirmą kryžiaus žygį. Pats pop. Grigalius IX ordino įkaltas paskelbė tą kryžiaus karą prieš Lietuvą ir įsakė atstovui išgarsinti tą žygį Šiaurės Vokietijoje. Savo raštu popiežius ragino tikėtojus stoti į kovą su stabmeldžiais ir žadėjo tuos pačius atlaikus kaip ir tiems, kurie vyko vaduoti šventosios žemės. Į šį karą prieš Lietuvą ordinas buvo įtraukęs latvius, lybius, estus ir Naugardo bei Pliskuvos rusus. Tą pirmą sutelktinę Europos jėgą prieš Lietuvą lietuviai 1236 m. rugsėjo 22 d. sutruškino; žuvo daugelis riterių ir pats ordino magistras. Dėl latvių, lybių ir estų kai kurie istorikai linkę manyti, kad jie bus pasitraukę iš kovos lauko net atgrežę savo ginklus prieš vokiečius. Kad ir kažkaip būtų, tačiau tas ordino pralaimėjimas davė progos sukilti ordino pavergtiems estams, sėklimams, žemgaliams ir kuršiams. Kelerius metus jie narsiai grumėsi, bet jiems nebuvo lemta atsilaikyti prieš teutonų jėgas. Taigi šios kautynės yra minėtinos ne tik lietuviams, bet latviams ir estams. Jos primena anų laikų lietuvių, latvių ir estų bendrą kovą prieš teutonų ekspansyvius siekimus Pabaltijje.

**NEMUNO KRANTE RADO
10,000 METŲ SUAKMENĖ—
JUSI JURŲ GYVĖ.**

Rugpjūčio pradžioje Lietuvoje buvo rastas tikrai retas radinys. Dešniame Nemuno krante buvo rastas didelis gabalas titnago, kuriame yra suakmenėjęs jūros gyvis. Spėjama, kad atrastas titnagas yra nemažiau, kaip 10,000 metų senumo. Tokių radinių Lietuvoje beveik nepasitaikydavo. Šiuo gyviu labai susidomėjo Lietuvos mokslininkai.

Vilnietis Rašytojas Išleido Naują Knygą

Iš pavergto Vilniaus pasiekė mane Amerikoje šiais metais išleista nauja knyga, apysaka, „Kapinėš“. Knyga 149 puslapių, kukliai, bet svariai išleista ir mieliai skaitoma. „Kapinių“ autorius yra žinomas Vilniaus krašto lietuvių rašytojas Rapolas Mackevičius, vienas žymesniųjų to krašto žurnalistų, publicistų ir beletristų. Sunkiomis sąlygomis dirbdamas ir kurdamas ligi šiol išleido šiuos žymesnius leidinius: „Sulaukė“—būdžiavos laikų drama, „Pilkieji Didvyriai“—apysaka, trys tomai, du jau atspausdinti, trečias paruoštas spaudai, „Kovoje už gimtąją kalbą“—atpauskoti spaudos draudimo ir jos laisvės atgavimo laikai, „D-ras Jonas Basanavičius“—aprašytas jo gyvenimas ir darbai, graži medžiaga norintiems susipažinti su šio mūsų tautos atgimimo patriarko gyvenimu ir veikimu, „Čia mūsų žemė“ ir „Likimas“—dvi apysakos vienoje knygoje, „Laiskai jaunimui“—straipsnių rinkinys

ir visa eilė kitų, apie kuriuos tuo tarpu netenka kalbėti.

R. Mackevičius gyvai suaugęs su Vilniaus kraštu, su skurdžia žeme ir paprastais, užtaisais to krašto gyventojais. Jis juos labai gerai supranta, jis jiems artimas ir savo kurybai daugiausia iš jų gyvenimo temas ima. Ypač tai ryškų jo naujausioje knygoje „Kapinėš“. Jis ir pats pasisako, kad kas parašyta jo šioje apysakoje, „Kapinėš“, nėra išgalvota, bet tikra teisybė. Tai ir asdžiau galėčiau paliudyti budamas netolimu autoriaus kaimynui ir pažindamas to krašto gyvenimą.

Kokia gi teisybė „Kapinėš“ aprašyta? Ką skaitytojas ras? Ką jis sužinos?

Visų pirma, kaip lietuvis, skaitytojas, ras liudnį aprašymų, skaudžių mūsų tautos likimo faktų. Niekas į kapines džiaugtis neina. Tačiau R. Mackevičiaus „Kapinėš“ kitos rūšies. Jo „Kapinėš“ laidojami gyvi žmonės, laidojama žymni lietuvių tautos dalis, kurios

beveik niekas negina. Visi prieš tuos laidojamuosius. Nepalaiko jų dvarininkas, nepalaiko valdininkas, spaudžia įvairios okupacijos, amžiais stelbia svetimi kunigai. Tik vienas kun. Mažulinskas eina pas vargšus žmones į „Kapinėš“, jis gina juos, neleidžia taip lengvai laidoti, nors ir patys laidojamieji jo geradario nesupranta.

„Kapinėš“ aprašytas susipratęs lietuvių kunigo sunkus kryžiaus kelias, jo gražus darbas ir kai kurie laimėjimai. Greta jo pavyzdžio darbo ir gyvenimo, Amerikos lietuvių skaitytojai ras čia vaizdžiai aprašytus didžiojo karo basumus Lietuvoje, kurie tokie pat buvo ir Vilniaus krašte ir kitur. Visa širdimi patariu amerikiečiams lietuviams šią knygą perskaityti. Ji kai kam primins ir daugelio Amerikos lietuvių panašias kapines... Ji ne vieną pamokys, ne vienam primins, kad ir čia reikalingi Mažulinska, kurių yra, dėja, reikiama daug daugiau, dabar dar permaža. Knygą galima išsiųsti iš autoriaus šiuo adresu: **Wilno, Dambrowskiego 5—1.** Kaštuoja apie pusę dolerio (2.50 zlotai). **V. Uždavins.**

Lietuvių Kalbos Tobulinimo Klausimu

Prie Lietuvių Kalbos Draugijos (LKD), kuri sutelkė visus senesnius ir jaunesnius kalbos darbininkus, yra įsteigta Užsienių Lietuvių Kalbos Sekcija (ULKS), kurios tikslas apibudintas šitaip: palaikyti, gaivinti, gryninti, vienodinti ir tobulinti užsienio gyvenančių lietuvių kalbą visose srityse — spaudoje, mokykliniuose vadovėliuose, literatūrinuose leidiniuose, mokyklose, kalbos praktikoje. Tikslų Sekcija sieks:

- 1) Sekdama užsienio gyvenančių lietuvių kalbą,
- 2) ragindama vengti pastebimų kalbos blogybių ir
- 3) akindama mylėti, gerbti, branginti gimtąją kalbą namuose, santykiuose su vietais ir viešajame gyvenime.

Dėl to Sekcija yra pasirūšusi kiekvienai užsienio gyvenančių lietuvių organizacijai, kiekvienai laikraščio redakcijai ir kiekvienam asmeniui, kas tik į mus kreipsis, padėti išaiškinti rūpimus gimtosios kalbos klausimus.

Pirmas mūsų žingsnis — tai

Laimingųjų Sala

Pietinėje Ramiojo vandenyno (Pacifiko) daly yra nedidelė Tristan da Kunja sala, kurią žmonės apsigyveno 1816 m., tai sukako jau 120 metų, kai toj saloj įsiveisė žmonės. Pradžioje toj saloj apsigyveno 7 jurininkai (matrosai), kurių du su pačiomis, o kiti 5 vedė vėliau.

Dabar saloj jau yra 169 žmonės: 93 vyrai ir 76 moterys. Tai vis pirmųjų 7 gyventojų palikuonys, kurie ligšiol tebeturi tik tai 7 pavardes. D-ras Onen pasakoja įdomių dalykų apie šios salos gyventojus ir gyvenimą. Pinigų ten nėra. Prekyba eina mainais.

oras susibendrinti su Jumis ir Jusų skaitytojais per LKD laikraštį „Gimtąją Kalbą“. Lietuvoje šis laikraštis yra gero, kai paplėtes ir turi ne mažą reikšmę lietuvių kalbai tobulėti. Šis laikraštis, kaip ir pati LKD, stengiasi tarp kitko sugriauti nuomonę, kad „kur du lietuviai kalbininkai, ten vienos nuomonės nėra“. Taigi bendromis, suburtomis jėgomis ieskome kalbos vienodumo ir bendrumo. Panašų uždavinį „G K“ galėtų atlikti ir tarp užsienio gyvenančių lietuvių, tik reikia jos mintis plačiau paskleisti ir plačiau su ja bendrinti. Dėl to kviečiame į talką ir prašome: 1) paminėti savo laikraščio skylyje „Gimtąją Kalbą“, 2) paakinti savo skaitytojus išsiųsti tą laikraštį, arba bent duoti jiems „GK“ tinkamų ištraukų ar išsčių straipsnių; 3) paskelbti, kad „GK“ redakcija ir mūsų sekcija mieliai atsilieps į visus keliamus kalbos klausimus.

Šia proga pagedaujame, kad kalbos tyrimo ir bendravimo tikslais būtų naudinga gauti Amerikos lietuvių laikraščius ir kitus leidinius, jeigu jų turite, ir kartu pareiškiamo, kad panašiu laišku kreipiamės į visos pasaulio mums žinomas lietuvių laikraščius, nežinodami jokių politinių ar pasaulėžiūros nusistatymų, nes mums rūpi tik kalba. O savo sekcijos veikimą esame taip sutvarkę, kad ji galėtų tinkamai patarnauti įvairių svetimų kalbų (pvz. anglų, lotynų, slavų, germanų) įtakų veikiamiems lietuviams ir jų spaudai.

Laiškus, raštus ir leidinius prašome siųsti: Lietuvių Kalbos Draugijai, Kaunas, Sasnauskos g-vė 11, 5, Lithuania. **Pr. Skardžius,** LKD pirmininkas, **Laurinaitis,** ULKS pirmininkas. **L. Ž.**

Arėjas Vitkauskas

Numirėlis Iš Karsto Lietuvos Prisikėlimo Poema

ĮZANGA

Kur piliakalniui smėliuoti, ažuolai tikri seneliai, ir takai visur vingiuoti po girias sudaro kelią — ten sutiksi šventą dieną puošnias, traukiančias mergaites, (jų ir aš mylėjau vieną — geltonplaukis jaunaitis...). Ten mėlynos, gilios akys — kaip linų žiedai, ir ramos plauna kojas mėlynakės, ir taip gražios lino kasos! Tai merginos lietuviškos, tai: Lietuva — mano kraštas, kaip gražiosios pasakaitės — atminimų mano raštus. Aš einu su ja kasdieną — atminimuose, širdyje: tik Lietuvai melnė viena neišnyksta, nerudija... Neturėjau aš nei rumų, nei bakužės samanotos tam krašte: nei rožių krūmų buvo vėžės man apstotos... Bet, vis tiek — Lietuva miela: Ji — svajonių mano kraštas... Joje augo, kilo siela — Jai ir šis malonus raštas!... Ten tik aš buvau mažutis, tėvelius tik ten turėjau — ir, nors vargo ir pilnutis, savo kraštą pamylėjau... Oi, kaip saulė ten maloni! Kaip gražiai ji leidžias, teka!... Kokį oras turi skoni!... Kaip gražiai lietuviai šneka!... Kad taip bučiau aš poetas — kaip Lietuvą apdainuočiau! Aš svajones numylėtas, širdį — dainai atiduočiau!...

Ir, kaip motina brangioji jeigu vargsta — kelia skausmą, taip Lietuva ta šaunioji kelia didį, gilų jausmą!... Kai pažvelgiu sau į sielą — nė stebėtis man nereikia, kad už kraštą savo mielą tiek kartų jau kėnia, veikia... Juk mylėjo savo kraštą ir Kudirka ir Vaičaitis: jie paliko meilės raštą. Jei, kiekvienas, neperskaitęs... Nors jie triusė, veikė, rašė — bet nespėjo baigti žygių, nes mirtis anksti paprašė duot gyvybes tų karžygių... Bet, jų nebaigtą veikimą jų sekėjai tęsė, vystė — nors, kaip sunkųjį vežimą, tempė pančius ir vergystę!... Ir, per vargo brolių žygius, augo laisvė tai Lietuvai — Tai, kuri dabar karžygius mini, kur kovose žuvo... Jau Lietuva laisva žengia ateities kryptim ne vergė — Jai vainikas galvą dengia ir vaikai ją gyvą sergi... To gražaus, didaus žengimo jau eilė praėjo metų — ir vergijos, nei žlugimo, nė šešėlio nesimato! Ją apsaugos liaudis, žmonės, ir iškels ją darbo vaisiais — ir pamirš iš jos malonės pergyventas dienas baisias: kaip Lietuva buvo karste — ir užvožta, palaidota... Kaip jau žemę priešai barstė... Kaip gyvybę atkovota!... Paminėdami vergiją,

šia proga, po daug jau metų, tas žaidas, kurios užgiję, mes parodykim: temato ir pasaulio tautos didžios, ir draugingos, ir pavydžios — kad jos viltys jau nemažos!...

RAMIOSE PASTOGĖSE...

Jonas buvo vienintelė tėvo viltis jam senam, jo gerovei anksti kėlė darbui ukyje juodam. Buvo Jono ir motutė — jau žila, silpna, sena: jo sapnuojama senutė, sunų mylinti, gera... Tėvas būtų nenorėjęs leisti Jono į klesas, jei nebutų prikalbėjęs iš kaimynų kažin kas. O kaimyną, jautė Jonas, to įprašė jo mama: tėtis manė: „Mat, sijonas — tai tuščia, kvaila galva!“... Taip neretas kaimo žmogus mato laimę dar vaikams: jei užaugs tik jie patogus, tvirti, arti jo laukams. Bet motutė Jono matė, kad pasaulyje vargų mokslo šalyms nusikratė per eiles gudrių darbų. Ji ir sunų savo Janą vis matydavo gudriu — jam drobėlę skyrė ploną, kartais barės su seniu... Kartais ašaros ant veido jai spindėjo paslapčia... Taip į mokslo sunų leido, dirbant dieną ir nakčia. Na, o jų kaimyno Ona, (matė motina gerai), jau senai mylėjo Joną, (juk jaunystė — tie laikai!...). Ona irgi mokslo ėjo į mokytojas noriai, — jos skruostai žiedais žydėjo, kaip aušrelės, įstabiai.

Džiaugės motina, ir Oną kartais kvietė pas save — kai turėdavo „jos“ Joną kaimo vasaros laike. Jonas augo liemeningas, (sakė motina: gražus!): žvilgsnis gyvas ir liepsningas, darbininkas jis vikrus... Budavo, kas reiks padėti — Jonas puldavo noriai: ar iškraustyti paklėtį, ar supilti ten rugiai... Žodžiu, jautė džiaugsmą vieną Jono motina sena, laukdama, kol bus ta diena, kai mokyti bus gana. Jai tuomet teks pamatyti, (ji sapnuodavo dažnai), kaip Jonukas su Onyte bus laimingi jos vaikai... Jonas budavo draugingas ir ne Onai — jos broliams, ir jų vienas — ypatingas buvo draugas. Šnekėdams ilgiems jis leido laiką su Vladu tuo maloniai, matė — šis visur palaiko jį, ir klausosi domiai. Vlado tėvas nemokino nuo pradinės jau toliau, ir Jonukas tą vaikina prisitraukė sau arčiau. Jonas teikdavo Vladukui didesnes gudrias žinias — jos Vladukui neišspruko pro mintis jo sumanias. Taip užėjo karo bangos su audringu užimu, blaškė žemę į padanges jo nagai su piktumais... Teko Jonui apsisototi mokslo ėjus, ir skubiai į mokslo pulką stoti ir kovoti ten žiauriai... Ir sugrįžęs jis po kovų rado tėvą seną vien — motiną jau mirtis išrovė (sako, laukdavo kasdien...).

Ir, kur ramiosios pastogės, — ruko vieni pelenai: retas ėjo kaimo žmogus, krankė tik vieni varnai...

LAISVĖS GANDAS

Po audringų karo metų, teberukstant gaisro dumams, iš naikinančių verpetų kilo viltis laisvės rumams. Sujudėjo kraujo žemė — tautos tarė laisvės žodį, ir — iš kur stribę semia, jos vaizdžiai pasauliui rodė. Iš tautiečių vieningumo ir valstybės atsirado: štai, iškilo visos umai, — jas troškimas laisvės vedė! Taip ir mano mielą šalį, (ji per amžius nepažuvo!), jau vadinti tautos gali: Nepriklausoma Lietuva!... Jos gyvybei kilnūs sunys nė savos nepagalėjo, ir laukuose josios kunus jie negyvas jai sudėjo... Ir klestėti, kilti, ima kraštas, perėjęs vergiją — per aukas, pasišventimą, ir, galiau, per kalaviją. Bet dar sunkiai jis alsavo, kai jį valdė Vokietija — ir lietuvis dar dejavo, Dar tebesant tiems kryžieiviams, Dar tebesant tiems karžieiviams, gyva liaudis sukrutėjo — ir pakeitus juos ateiviams iš rytų, ji sumurmėjo... Ir pakėlė didžią bangą — šaukė burius ginti kraštą!... Saulė pažvelgė į langą ir Lietuvai, vargo naštai!... Ir galando brolis kardą, iš peludės išsitraukęs — verkė senis, taręs vardą mūsų krašto... Nes sulaukęs šimto metų, jis — kaip sniegu savo galvą pabarstyta —

džiaugės jaunu laisvės diegu, (tai — naujiena nematyta!...). Ir sesutė brolių ruošė iškeliauti savanorių, jam krutinę rutom puošė, tardama jam tyliai: „Noriu, kad sugrįžtun sveikas, tvirtas!“... „Na, o galvą jei padėčiau!“ — „Tau vainikas mano skirtas...“ — ir pravirkus: „Netekėčiau!“... Susirinkę taip į burį, Niekas vyru dar neskaitė, ir kariuomenę sukurė: negalėjo nieks manyti!... Niekas vyrų dar neskaitė, kai į kovas tiesiai vyko, bet vis jėgos augo greitai — nors kovose jos ir nyko... Laisvės gandas nuaidėjo — kaip gėlių paplinta kvapas, į piliakalnius nuėjo, jo kiekvienas klausė kapas... Rodos, dvasioj susijungė, bočiai narsūs ir jų ainiai, nusimetę sunkų jungą, jau iš vieno grumtis eina!... Tokį gyvą sujudimą jau senai Lietuva matė, kai už laisvės išpirkimą visa ką, kaip auką, statė!... Ir pakėlė iš gaisrynų, kur dar anglis karštos buvo, laisvę tarp laisvų kaimynų — Nepriklausomą Lietuvą!... Žmonės, be savos galybės, paramos niekur neprasė — dieną, kupiną didybės, patys ainiams jie užrašė į istoriją, ir žmonės ras tą dieną užrašytą — kaip minėjimą malonės, mūsų tautai padarytos. Tu, kuris po mūsų eisi — mūsų ainiškas lietuvis — kai istoriją atskleisi, paminėk — kas yra žuvis!... (Užbaiga bus)

PROTOKOLAS

SLA. 39-TO SEIMO, IVYKUSIO BIRŽ. 22—27 DD.,
1936 M., CLEVELAND, OHIO.

Finansų Komisijos Raportas

(Tąsa)

Kadangi mums truksta gerų mortgicijų ant nekilnojamojo nuosavybės mūsų narių ir kadangi šiūmi laikui nėra geresnių investicijų, negu mortgicijai, kurie paremti gera sekuracija ir neša daugiau, negu 4%, todėl Finansų Komisija rekomendavo suvažiavimui Pildomosios Tarybos vasarą mėnesį, 1936 metų, investuoti \$50,000.00 į apdraustus mortgicijus, išduotus po atsakomybę Federal Housing Administracijos. Kadangi tula firma atšaukė % bondsus ir sumokėjo SLA. pinigų, kuriuos reikia vėl investuoti, todėl posėdy balandžio mėnesį Finansų Komisija nutarė padidinti investiciją į apdraustus mortgicijus padarytus po atsakomybę Federal Housing Administracijos paskirsčius sekančiai:

\$25,000.00 iš valstijos Massachusetts
\$25,000.00 iš valstijos New Yorko
\$25,000.00 iš valstijos Pennsylvania

Iš viso \$75,500.00

PERIMTI NAMAI UŽ MORTGICIJUS

Apart raštinės New Yorko SLA., dabar turi savo vardą:

14 perimtų namų septyniose valstijose kainą \$231,815.00; negauta nuosimčių \$33,450.50.

Aštuonių forklozuotų mortgicijų Ill. valstijoje kainą \$87,000.00; negauta nuosimčių \$10,347.16.

Iš viso 22 namai 7-se valstijose, kurių kainą viršys \$318,815.00; negauta nuosimčių \$43,797.66.

Reikia, kad SLA. turės dabar didesnę investiciją nuosavybėse, kurias perėmė už mortgicijus, negu geruose mortgicijose.

Tai yra negeistina padėtis, nes mūsų organizacija neprisirišusi operuoti Real Estate biznį taip dideliu mastu, o ypač kad nuosavybės išmėtytos po 7-nias valstijas (mieste Chicagoje, Ill., randasi 15 namų. Kitose valstijose po vieną, bet Connecticut yra 2 namai.)

Spalio mėnesį, 1935 m., Finansų Komisija apžiūrėjo 7 namus iki tam laikui perimtus Chicagoje ir patiekė visiems Pildomosios Tarybos nariams labai išsamią raportą, paremtą ekspertų įkainavimais ir nurodė, kad su maža išimtimi perimti namai laikyti neapsimoka ir geros progos sulaukus turėtų būti parduoti.

Finansų Komisija rekomenduoja, kad Pildomoji Taryba padėtimi perimtų nuosavybių ypatingai turi susidomėti, kad išvengtų nuostolių juos operuojant, parduo-dant.

Sekimui operavimo šių nuosavybių turi būti įvesta tam tikra atsiskaitymo sistema, iš kurios visiems Pildomosios Tarybos nariams būtų aišku pelną ar nuostolius neša kiekvienas iš perimtų namų. \$318,815.00 išvestuotų į nekilnojamas nuosavybes turi atnešti, skaitant tik 4% — \$1,062.71 ir mėnesį, arba \$12,752.60 ir metus grynai pelno. Jeigu tiek neatneš, tai mes pasijusime, kad bendrume į deficitą ir galų gale turėsime užde-ti ant narių didesnius mokesčius.

Pildomosios Tarybos nariams tuose miestuose, kur randasi perimti namai, turi būti duota pilna galė valdyti ir prižiūrėti reikalingus pataisymus perimtų namų, nelaukiant suvažiavimo Pildomosios Tarybos ir jie turi skaitytis atsakomais už jiems pavestą valdyti namą. Darant pagerinimus, kurie viršytų 5% kainos namo (pagal knygas SLA.), reikėtų gauti rekomendaciją Finansų Komisijos ir užgyrimą Pildomosios Tarybos.

Šie Pildomosios Tarybos nariai turi turėti neapribotus įgaliojimus namą parduoti už kainą, ribas kainos nustatys Pildomoji Taryba suvažiavime arba kivilės keliu.

Tie Pildomosios Tarybos nariai, kurie vartelios pinigų, valdydami SLA. namus ir neturi apdraudos, tai turi turėti „Surety Bonds“ ant sumos, kuri neviršytų 3 mėnesių įplaukų valdomo namo ar namų.

Finansų Komisija čia nori pabrėžti, kad nesutinka su tuo būdu skaitliavimo perimtų nuosavybių už mortgicijus, kur negauti nuosimčiai iki dienos perėmimo yra pridėdami prie kainos perimto namo. Tokiu būdu sutaisyti atsakaitos išpučia finansinę padėtį Susivienijime. Čia pridėję lentelę „perimtų namų už mortgicijus“, negauti nuosimčiai parodyti paskutinėje rubrikoje tik del to, kad nušviesti delegatams tą padėtį, ant kiek SLA. būtų turtingesnis, jeigu užvilkti nuosimčiai būtų sumokėti.

SLA. MORTGICIJŲ STOVIS GRUODŽIO 31, 1935.

Illinois Valstijoje

1 8605 S. Marshfield, Ave., Chicago; paskolos data 1—28—30; paskola baigiasi 1—28—38; paskolos suma \$2,000.00; paskolos liko \$2,000.00.

2 7145 S. Washtenaw Ave., Chicago; paskolos data 5—10—32; paskola baigiasi 5—10—37; paskolos suma \$6,500.00; numokėta \$125.00; paskolos liko \$6,375.00.

3 3200 S. Lowe Avenue, Chicago; paskolos data 1—25—30; paskola baigiasi 1—25—38; paskolos suma \$6,000.00; numokėta \$1,000.00; paskolos liko \$5,000.00.

4 3343 S. Halsted St., Chicago; paskolos data 4—2—35; paskola baigiasi 4—2—38; paskolos suma \$4,000.00; paskolos liko \$4,000.00.

5 3341 S. Auburn Ave., Chicago; paskolos data 1—28—24; paskola baigiasi 1—28—37; paskolos suma \$7,500.00; numokėta \$1,000.00; paskolos liko \$6,500.00.

6 2951 S. Union Ave., Chicago; paskolos data 3—15—29; paskola baigiasi 3—15—32; paskolos suma \$700.00; numokėta \$100.00; paskolos liko \$600.00.

7 11123 S. Sawyer Ave., Chicago; paskolos data 3—14—30; paskola baigiasi 3—14—35; paskolos su-

ma \$2,000.00; paskolos liko \$2,000.00; užvilkty nuosimčių \$205.67.

8 3251 S. Halsted St., Chicago; paskolos data 5—24—30; paskola baigiasi 1—4—34; paskolos suma \$8,500.00; paskolos liko \$8,500.00; užvilkty nuosimčių \$2,092.42.

9 2548 W. Marquette Rd., Chicago; paskolos data 6—4—29; paskola baigiasi 6—4—34; paskolos suma \$7,000.00; paskolos liko \$7,000.00.

10 45 E. 98-th Street, Chicago; paskolos data 11—29—35; paskola baigiasi 11—29—38; paskolos suma \$4,000.00; paskolos liko \$4,000.00.

11 2431 N. 75-th Ct., Elmwood Park; paskolos data 7—25—34; paskola baigiasi 7—25—39; paskolos suma \$4,000.00; numokėta \$1,000.00; paskolos liko \$3,000.00.

12 2424 W. 69-th Street, Chicago; paskolos data 6—19—29; paskola baigiasi 12—19—38; paskolos suma \$8,500.00; paskolos liko \$8,500.00.

13 3225 S. Halsted St., Chicago; paskolos data 5—6—29; paskola baigiasi 5—6—34; paskolos suma \$4,500.00; paskolos liko \$4,500.00.

14 3434 S. Lowe Avenue, Chicago; paskolos data 11—24—30; paskola baigiasi 12—1—33; paskolos suma \$2,000.00; paskolos liko \$2,000.00.

15 1517 N. Irving Ave., Chicago; paskolos data 4—1—30; paskola baigiasi 4—1—38; paskolos suma \$5,500.00; paskolos liko \$5,500.00.

16 4359 S. Maplewood Ave., Chicago; paskolos data 12—10—30; paskola baigiasi 12—10—38; paskolos suma \$8,000.00; paskolos liko \$8,000.00.

17 153 E. 107-th St., Chicago; paskolos data 10—27—31; paskola baigiasi 10—27—37; numokėta \$250.00; paskolos liko \$7,250.00; užvilkty nuosimčių \$77.31.

18 833 W. 33-rd St., Chicago; paskolos data 5—1—29; paskola baigiasi 5—1—34; paskolos suma \$4,000.00; paskolos liko \$4,000.00.

19 3247 S. Morgan St., Chicago; paskolos data 7—30—30; paskola baigiasi 7—30—33; paskolos suma \$3,000.00; paskolos liko \$3,00.00; užvilkty nuosimčių \$545.50.

20 3315 S. Halsted St., Chicago; paskolos data 8—16—34; paskola baigiasi 8—16—39; paskolos suma \$4,500.00; paskolos liko \$4,500.00.

21 3744 S. Kenona Ave., Chicago; paskolos data 7—5—34; paskola baigiasi 7—5—37; paskolos suma \$1,500.00; paskolos liko \$1,500.00.

22 3335 Dickens Avenue, Chicago; paskolos data 4—5—35; paskola baigiasi 8—5—38; paskolos suma \$6,000.00; paskolos liko \$6,000.00.

23 3126 S. Union Avenue, Chicago; paskolos data 3—18—31; paskola baigiasi 3—18—34; paskolos suma \$3,500.00; paskolos liko \$3,500.00.

24 7011 S. Maplewood Ave., Chicago; paskolos data 3—23—31; paskola baigiasi 3—23—36; paskolos suma \$5,000.00; paskolos liko \$5,000.00; užvilkty nuosimčių \$381.67.

25 6806 Cornell Avenue, Chicago; paskolos data 1—29—32; paskola baigiasi 1—29—37; paskolos suma \$9,500.00; paskolos liko \$9,500.00.

26 2126 S. Halsted St., Chicago; paskolos data 11—1—29; paskola baigiasi 11—1—34; paskolos suma \$10,000.00; paskolos liko \$10,000.00; užvilkty nuosimčių \$400.00.

Iš viso Illinois valstijoje:
Paskolos suma ---- \$135,200.00
Numokėta ----- \$3,475.00
Paskolos liko ----- \$131,725.00
Užvilkty nuosimčių \$3,702.57

Massachusetts Valstijoje

1 118 Bay State Rd., Methuen; paskolos data 12—26—34; paskola baigiasi 12—26—37; paskolos suma \$2,000.00; paskolos liko \$2,000.00.

2 61 Neponset Ave., Dorchester; paskolos data 11—15—35; paskola baigiasi 11—15—38; paskolos suma \$5,000.00; paskolos liko \$5,000.00.

3 65 Neponset Ave., Dorchester; paskolos data 11—15—35; paskola baigiasi 11—15—38; paskolos suma \$5,000.00; paskolos liko \$5,000.00.

4 69 Neponset Ave., Dorchester; paskolos data 11—15—35; paskola baigiasi 11—15—38; paskolos suma \$5,000.00; paskolos liko \$5,000.00.

5 73 Neponset Ave., Dorchester; paskolos data 11—15—35; paskola baigiasi 11—15—38; paskolos suma \$5,000.00; paskolos liko \$5,000.00.

6 188 Minot St., Dorchester; paskolos data 12—12—34; paskola baigiasi 12—12—37; paskolos suma \$4,500.00; paskolos liko \$4,500.00.

7 115-117 Marine Rd., So. Boston; paskolos data 5—15—35; paskola baigiasi 5—15—38; paskolos suma \$5,000.00; paskolos liko \$5,000.00.

8 119 King Street, Dorchester; paskolos data 11—15—35; paskola baigiasi 11—15—38; paskolos suma \$5,700.00; paskolos liko \$5,700.00.

9 28-30 Guernsey St., Roxbury; paskolos data 11—15—35; paskola baigiasi 11—15—38; paskolos suma \$5,500.00; paskolos liko \$5,500.00.

10 373-375 W. Broadway and 313-319 E Street, So. Boston; paskolos data 12—20—34; paskola baigiasi 12—20—37; paskolos suma \$16,000.00; numokėta \$500.00; paskolos liko \$15,500.00.

11 231-233 Portland St., Cambridge; paskolos data 9—21—35; paskola baigiasi 8—21—38; paskolos suma \$3,200.00; paskolos liko \$3,200.00.

Iš viso Massachusetts valstijoje:
Paskolos suma ---- \$61,900.00
Numokėta ----- \$500.00
Paskolos liko ----- \$61,400.00

Michigan Valstijoje

1 15932 Parkside, Detroit; paskolos data 3—3—30; paskola baigiasi 3—3—35; paskolos suma \$5,000.00; paskolos liko \$5,000.00.

New Jersey Valstijoje

1 48 W. 30-th Street, Bayonne; paskolos data 11—21—24; paskola baigiasi 12—12—27; paskolos suma \$6,500.00; paskolos liko \$6,500.00; užvilkty nuosimčių \$215.58.

2 120 Crann St., Hillside; paskolos data 11—19—35; paskola baigiasi 11—19—38; paskolos suma \$2,000.00; paskolos liko \$2,000.00.

Iš viso New Jersey valstijoje:
Paskolos suma ---- \$8,500.00
Paskolos liko ----- \$8,500.00
Užvilkty nuosimčių -- \$215.58

New Yorko Valstijoje

1 N. S. Country Rd., Middle Island; paskolos data 3—14—33; paskola baigiasi 3—14—38; paskolos suma \$3,625.00; numokėta \$25.00; paskolos liko \$3,600.00.

2 W. Hills Rd. & Oklahoma Avenue, Huntington; paskolos data 3—15—30; paskola baigiasi 5—15—38; paskolos suma \$5,000.00; paskolos liko \$5,000.00.

3 294 — 8-th Ave., New York; paskolos data 6—21—20; paskola baigiasi 7—1—30; paskolos suma \$4,000.00; numokėta \$5,000.00; paskolos liko \$35,000.00.

4 123-25 Grand St., Brooklyn; paskolos data 7—1—25; paskola baigiasi 7—1—28; paskolos suma \$8,000.00; paskolos liko \$8,000.00.

5 502 Hanson Ct., Far Rockaway; paskolos data 10—11—35; paskola baigiasi 10—11—38; paskolos suma \$2,750.00; paskolos liko \$2,750.00.

6 105 Grand Street, Brooklyn; paskolos data 11—29—35; paskola baigiasi 11—29—38; paskolos suma \$5,000.00; paskolos liko \$5,000.00.

Iš viso New Yorko valstijoje:
Paskolos suma ---- \$64,375.00
Numokėta ----- \$5,025.00
Paskolos liko ----- \$59,350.00

Pennsylvania Valstijoje

1 5 Wheeler Place, Scranton; paskolos data 1—18—35; paskola baigiasi 1—18—38; paskolos suma \$1,000.00; paskolos liko \$1,000.00.

2 Luzerne County, Sweet Valley; paskolos data 4—7—32; paskola baigiasi 4—7—37; paskolos suma \$700.00; paskolos liko \$700.00.

Iš viso Pennsylvania valstijoje:
Paskolos suma ---- \$1,700.00
Paskolos liko ----- \$1,700.00

Wisconsin Valstijoje

1 417 Marshall Ave., So. Milwaukee; paskolos data 2—18—35; paskola baigiasi 2—18—38; paskolos suma \$1,200.00; paskolos liko \$1,200.00.

Illinois valstijoje paskolų 26; paskolos suma \$135,200.00; numokėta \$3,475.00; paskolos liko \$131,725.00; užvilkty nuosimčių \$3,702.57.

Massachusetts valstijoje paskolų 11; paskolų suma \$61,900.00; numokėta \$500.00; paskolos liko \$61,400.00.

Michigan valstijoje paskolų 1; paskolų suma \$5,000.00; paskolų liko \$5,000.00.

New Jersey valstijoje paskolų 2; paskolų suma \$8,500.00; paskolų liko \$8,500.00; užvilkty nuosimčių \$215.58.

New Yorko valstijoje paskolų 6; paskolų suma \$64,375.00; numokėta \$5,025.00; paskolų liko \$59,350.00.

Pennsylvania valstijoje paskolų 2; paskolų suma \$1,700.00; paskolų liko \$1,700.00.

Wisconsin valstijoje paskolų 1; paskolų suma \$1,200.00; paskolų liko \$1,200.00.

Iš viso paskolų 49.
Paskolų suma ---- \$277,875.00
Numokėta ----- \$9,000.00
Paskolų liko ----- \$268,875.00
Užvilkty nuosimčių \$3,918.15

SURAŠAS MIRTIGIŲ FORKLOZUOTŲ NAMŲ GRUODŽIO 31, 1935.

Paskolos data 2—28—1929; J. Gauditis, 10819 S. Wentworth Ave., Chicago; paskola baigėsi 2—28—1934; forklozuota 1—17—1935; paskolos suma \$4,000.00; liko mokėti \$4,000.00; nesumokėtų nuosimčių iki forklozavimui \$931.22.

Paskolos data 8—25—1927; F. Poszka, 3101 S. Morgan Street, Chicago; paskola baigėsi 8—25—1932; forklozuota 8—1—1933; paskolos suma \$11,000.00; liko mokėti \$11,000.00; nesumokėtų nuosimčių iki forklozavimui \$1,276.08.

Paskolos data 9—20—1930; J. Rashinskas, 6343 S. Mozart Street, Chicago; paskola baigėsi 9—20—1935; forklozuota 2—13—1934; paskolos suma \$4,500.00; liko mokėti \$4,500.00; nesumokėtų nuosimčių iki forklozavimui \$647.25.

Paskolos data 12—28—1931; S. Mickiewicz, 6739-41 S. Chaple St., Chicago; paskola baigėsi 12—28—1935; forklozuota 3—2—1934; paskolos suma \$19,500.00; numokėta \$500.00; liko mokėti \$19,000.00; nesumokėtų nuosimčių iki forklozavimui \$1,900.00.

Paskolos data 8—16—1932; C. Czepukas, 1534 N. Oakley Blvd., Chicago; paskola baigėsi 8—16—1937; forklozuota 1—7—1935; paskolos suma \$8,500.00; liko mokėti \$8,500.00; nesumokėtų nuosimčių iki forklozavimui \$1,221.02.

Paskolos data 10—9—1931; K. Nestor, 6549 S. Kedzie Ave., Chicago; paskola baigėsi 10—9—1934; forklozuota 12—29—1934; paskolos suma \$7,000.00; liko mokėti \$7,000.00; nesumokėtų nuosimčių iki forklozavimui \$1,021.66.

Paskolos data 12—19—1930; Elias Doody & Zack, 818 W. 18-th Street, Chicago; paskola baigėsi 12—19—1933; forklozuota 3—29—1934; paskolos suma \$8,500.00; liko mokėti \$8,500.00; nesumokėtų nuosimčių iki forklozavimui \$661.66.

Paskolos data 4—28—1928; Dr. J. Kulis, 3626-28 S. Halsted St., Chicago; paskola baigėsi 4—28—1933; forklozuota 5—13—1935; paskolos suma \$20,000.00; liko mokėti \$20,000.00; nesumokėtų nuosimčių iki forklozavimui \$2,313.27.

Paskolos data 5—1—1930; A. Bradchulis, 3120 S. Emerald Ave., Chicago; paskola baigėsi 5—1—1935; forklozuota 12—30—1935; paskolos suma \$4,500.00; liko mokėti \$4,500.00; nesumokėtų nuosimčių iki forklozavimui \$375.00.

Iš viso paskolų suma ---- \$87,500.00
Numokėta ----- \$500.00
Liko mokėti ----- \$87,000.00
Nesumokėtų nuosimčių ---- \$10,347.16

SURAŠAS PERIMTŲ NUOSABYBIŲ UŽ MORTGICIJUS GRUODŽIO 31, 1935.

Illinois Valstijoje

Paskolos data 5—23—1927; M. J. Kiras, 3405-7 S. Lowe Ave., Chicago; perimta nuosavybė 5—23—35; paskola nesumokėta \$23,000.00; taksai ir asesmentai užvilkti \$497.04; apdrauda užvilkta \$56.10; teismo išlaidos \$910.75; advokatam priteista \$1,500.00; viso kainuoja \$25,963.89; nuostolių ant investicijos \$4,263.73.

Paskolos data 3—14—1930; J. Sinkus, 1035-37 W. 69-th St., Chicago; perimta nuosavybė 7—25—35; paskola nesumokėta \$18,000.00; taksai ir asesmentai užvilkti \$2,595.71; apdrauda užvilkta \$108.36; teismo išlaidos \$622.60; advokatam priteista \$1,000.00; viso kainuoja \$22,326.67; nuostoliai ant investicijos \$4,599.61.

Paskolos data 6—25—1930; J. Yocis, 6423-25 S. Washtenaw, Chicago; perimta nuosavybė 6—22—35; paskola nesumokėta \$14,000.00; asesmentai užvilkti \$2,570.29; apdrauda užvilkta \$120.00; teismo išlaidos \$499.20; advokatam priteista \$875.00; viso kainuoja \$18,064.49; nuostoliai ant investicijos \$4,633.98.

Paskolos data 11—16—1934; B. Martisauskas, 7036-38 Yale Ave., Chicago; perimta nuosavybė 9—20—35; paskola nesumokėta \$12,000.00; taksai ir asesmentai užvilkti \$2,164.87; apdrauda užvilkta \$33.20; teismo išlaidos \$531.25; advokatam priteista \$800.00; viso kainuoja \$15,529.32; nuostoliai ant investicijos \$2,685.89.

Paskolos data 3—10—1930; J. Gumulauskas, 10742 Michigan Ave., Chicago; perimta nuosavybė 5—22—35; paskola nesumokėta \$10,000.00; taksai ir asesmentai užvilkti \$1,059.20; apdrauda užvilkta \$85.00; teismo išlaidos \$515.50; advokatam priteista \$800.00; viso kainuoja \$12,459.70; nuostoliai ant investicijos \$4,600.76.

Paskolos data 3—26—1929; J. Mickevičius, 135 E. 110-th St., Chicago; perimta nuosavybė 9—3—35; paskola nesumokėta \$7,000.00; taksai ir asesmentai užvilkti \$940.15; apdrauda užvilkta \$63.00; teismo išlaidos \$428.90; advokatam priteista \$500.00; viso kainuoja \$8,932.05; nuostoliai ant investicijos \$2,168.54.

Paskolos data 10—26—1928; V. Miszeika, 1748

igijome per pakeitimą, kad but aiškiai matyti ar jų kaina pakilo ar nusmuko.

Finansų Komisijos raportas pagamintas tokioje formoje, kad nušviesti padėtų investicijų SLA. paskutinių dienų „marketo“ sviesoje.

Finansų Komisija nelinkus parodyti delegatams finansinę padėtį išpustoje-optimistiškoje nei blogesnėje arba pesimistiškoje formoje.

No. No. 5 ir 6 „Tėvynės“ 1936 m., tilpo straipsnis kaip oficialus rašinys Kontrolės Komisijos pirmininko S. Gegužio. Šiame pranešime Kontrolės Komisijos pirmininkas kalba apie reikalingą Chicago Lietuvių Auditorijos, kur SLA. nuo 1924 metų turi investavęs \$15,000.00 ir nuo 1932 metų negauna jokio nuosimėio už investuotus pinigus.

Reikale viršminėtos Chicago Lietuvių Auditorijos buvo pateikta rezoliucija Specialės Komisijos, kurią skyrė Pildomoji Taryba ir Finansų Komisija su pateikta rekomendacija Specialės Komisijos iš rugpjūčio 1 d., 1935, pilnai sutinka ir užgria, kad išgelbėti investuotus SLA. \$15,000.00.

Šis pasiūlymas buvo užgirtas Pildomosios Tarybos ir tilpo jos protokole.

Viršminėtame „Tėvynės“ No. Kontrolės Komisijos pirmininkas pavadina viršminėtą pasiūlymą „Ne visai garbingu“ ir net „nelegale tranzakcija“.

Imant domėn, kad tai rašo S. Gegužis, kaip Kontr. Komisijos pirmininkas, todėl Finansų Komisija tokį pareiškimą kategoriškai užgirtina ir delegatams praneša, kad, žinodama vietinius reikalus Chicago Lietuvių Auditorijos, tai buvo vienatinė išeitis, vykdančią kuria SLA. išgelbės žustantį \$15,000.00 investiciją.

Einant prie užbaigos, Finansų Komisija turi pranešti, kad per laikotarpį nuo 38-to Seimo ir iki šiam laikui turėjo 17 posėdžių, kuriuose praleido 83 valandas, svarstant SLA. finansinius reikalus.

Iš raštinės Finansų Komisijos buvo išsiųsta 264 laišukai ir gautos 406 korespondencijos.

Per pralinkusius du metus sulg rekomendacijos Finansų Komisijos buvo investuota:

I taupymo sąskaitas bankuose ant nuos.	\$15,000.00
I nupirktus industrialių ir geležinkelų bondus	39,750.00
Prie antro išeitimo pinigų investuota	3,468.81
I mortgicijus ant nekilnojamos nuosavybės	81,850.00

Iš viso investuota \$140,468.81

Finansų Komisijos užgirta, bet neinvestuota

I apdraustus mortgicijus padarytus Federal Housing Administracijos	75,000.00
Išpirkimui Chicago Lietuvių Auditorijos	35,000.00
Išpirkimui bondsu Bruck-Weisner namo	10,000.00

Iš viso \$120,000.00

Baigiant raportą, Finansų Komisija rekomenduoja sidarviti lankstesnį aparatą darymui investicijų SLA. pinigais, arba padaryti smunkančių investicijų, kad išvengtų nuostolių.

Išskleidama Susivienijimui Lietuvių Amerikoje ilgiausiu metų „Finansų Komisija“ išrinkta 38-tame SLA. Seimo teikia savo raportą ir rekomendacijas.

SLA. Finansų Komisija:

J. P. Varkala, pirm.,
G. J. Stungis, sekr.,
J. Marcinkevičius, izdin.

Prezidentas Bagočius uždarė šęstą sesiją 5:30 val. vakare iki ant rytojaus 9 valandos.

SESIJA SEPTINTA.

Septintą sesiją Prezidentas Bagočius atidarė birželio 25 d., 1936 m., 9 val. ryto, Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

1. Sekretorius Vmikas šaukia delegatų vardošauki. Sesijoje nedalyvauja: Lilė Vanagaitienė-Zilviciūtė, R. Lukoševičiūtė, P. Rautkis, J. Sutkus; P. Dargis ir V. Stulpinas pavėlavo.

2. Prezidentas pakviečia Seimo sekretorių Vitaitį skaityti pirmųjų 6 sesijų protokolą. Perskaičius pirmos sesijos protokolą, Levanavičius įneša, Develkis paremia, kad protokolą būtų priimtas, kaip užrašytas su Dr. Rutkausko pastaba, kad himnai giedami, o ne dainuojami ir su pataisymu p-lės Rašinskaitės pavardės, vienbalsiai priimtas.

3. Perskaičius antros sesijos protokolą, Vyšnius įneša, Pocius parėmė protokolą priimti kaip užrašytas. Protokolas vienbalsiai priimtas.

4. Trečios sesijos protekolas skaito kitas Seimo sekretorius Jurgelionis. Perskaičius protokolą Birštonas įneša, Pocius paremia, kad protokolą būtų priimtas kaip užrašytas. Vienbalsiai protokolas priimtas su ta pastaba, kad vietoje Šimoko L. Sakevičius parėmė įnešimą neskaityti viršininkų raportų.

5. Perskaičius ketvirtos sesijos protokolą, įneša Virbickas, paremia Rajunas protokolą priimti kaip užrašytas — įnešimas vienbalsiai priimtas. Prezidentas Bagočius pastebi, kad prie šios sesijos protokolo pridėti SLA. veteranų pagerbimo ceremonijas, atliktas Clevelando Lietuvių Darželyje. Taipgi SLA. Jubilėjaus Komisijos redaktorių Vitaitis pastebi, kad veteranų pagerbimui yra pateikta to pagerbimo reikšmė ir veteranų darbų nušvietimui rašinys, kurį jis patiekęs sulig komisijos nutarimu. Adv. Grišius įneša ir adv. Salna paremia, kad nunc po tun — pagerbimas SLA. veteranų ketvirtos sesijos tasoje Lietuvių Darželyje ir aprašymas veteranų pagerbimo reikšmės ir veteranų veiklos — būtų įtraukta į protokolą. Įnešimas vienbalsiai priimtas.

KEETVIRTOS SESIJOS TASA.

SLA. Veteranų Pagerbimui Iškilms, Įvykusios Clevelando Lietuvių Kultūros Darželyje.

SLA. Prezidentas F. J. Bagočius momentui pritaikyta kalba atidarė iškilms, paaiškindamas jų reikšmę ir nušviesdamas SLA. veteranų nuopelnus. Sustojus visiems SLA. Jubiliejiniams Seime dalyvaujantiems veteranams prie velionio Dr. Jono Basanavičiaus paminklo, Prezidentas Bagočius trumpai paaiškino kiekvieno ve-

terano nuopelnus ir kiekvieną atskirai apdovanojęs specialiu, pauksuotu, veteranams skirtu, Seimo ženkleliu, kiekvieną pasveikino bei padėjo už jo pastangas ir neuilstantį darbą Susivienijimo palaikymui ir ugdymui.

Pagerbti ir apdovanoti sekanti veteranai: Dr. Jonas Šliupas, Vincas Ambrazevičius, Pijus W. Birštonas, Pranas F. Bradčiulis, Lukošius Baltrukonis, Vincas Černiauskas, Vincas Kaunas, Vincas Karalius, Anicetas B. Strimaitis, Simas Šlekys, Jonas Tareila ir Zofija Žilvitenė.

SLA. VETERANŲ PAGERBIMAS.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje įsikurimo ir jo augimo istorija yra įdomi ir svarbi Amerikos lietuvių išeivijos istorijai. Su įsikurimu Susivienijimo, prasi-dėjo koncentruotas visuomeninis veikimas Amerikos lietuvių gyvycaime. To veikimo scenoje šimtai žymiausias roles vaidinusių veikėjų šiandien jau ilsisi amžinastyje. Dėlka tų veikėjų pasirizimui ir pasidarbavimui šiandien turime Susivienijimą Lietuvių Amerikoje su įdomia istorija, su dideliais nuopelnais visai Amerikos lietuvių išeivijai ir senajai tėvynei Lietuvai.

Svarbiausiai šia proga norime pažymėti, kad šioje valandoje, šioje iškilmingoje SLA. Jubiliejinio Seimo sueigoje turime savo tarpe keletą veikėjų, kurie prieš 50 metų pradėjo tautinius ir visuomeninius darbus dirbti, kurių pastangomis ir mūsų Susivienijimas įkurtas ir išugdytas. Turime ir daugiau tokių veikėjų, kuriems gyvenimo aplinkybės neleido būti dalyviais šios iškilmingos valandos. Tokius veikėjus, kurie yra Susivienijimo nariais, vadiname SLA. Veteranais. Šioje iškilmingoje SLA. Jubiliejinio Seimo iškilmeje susirinkome pagerbti visus SLA. veteranus.

Šitie SLA. veteranai mums yra brangūs ir gerbtini delto, kad jie pradėjo tautinius ir kultūrinius darbus, per išstą 50 metų aktyviai tuose darbuose išsilai-kė, kad jie per suvirs pusimtį metų neuilstančiai dirbo tautos ir visuomenės labui, nešdami visuomeni-
tutinio ir kultūrinio veikimo žibintą, rodydami kelius ir ragindami vėlesnių laikų veikėjus eiti tais pačiais visuomeninio veikimo keliais. Šitie gerbiami veteranai ir po šiai dienai pasilieka pavydžiū mūsų jaunajai kartai, pasilieka kilnaus pasiaukojimo ir ištvermės simboliu tautos ir visuomenės darbuose.

Turime dar šimtus aktyvių veikėjų, kurie yra labai daug pasidarbavę šiandieninio mūsų Susivienijimo auklėjimui pačioje pradžioje po Susivienijimo skilimui, 1901 metais. Daugelio tokių veikėjų pasidarbavimas yra brangesnis ir Susivienijimui naudingesnis, negu pačių Susivienijimo įkūrėjų pastangos, nes kaip žinome, mūsų Susivienijimo pradžia įjungiai su kitokia dvasia ir kitomis idėjomis, negu šiandien mūsų Susivienijimas atstovauja. Šiandieninis mūsų Susivienijimas tikrenybėje prasidėjo nuo istorinio 16-to seimo, įvykusio gegužės 21, 22 ir 23 dienomis, 1901 metais, Wilkes Barre, Pa. Taigi sunkiausias Susivienijimo veikėjams laikotarpis buvo organizaciją išlaikyti ir plėsti, tai po 16-to seimo, po skilimo. Atsimenant tų laikų Amerikos lietuvių kultūrinį stovį ir tolerantiškumą kitaip manančių žmonių įsitikinimams, lengvai galime įsivaizduoti su kokių pasipriešinimu, su kokiais persekiojimais Susivienijimo veikėjams prisėjo susitikti. Ne vienas senesniųjų veikėjų pasakoją, kaip tais laikais dvasiškijs sėjama tikybinu fanatizmu užsikrėtę šeiminkinkės net iš namų išmesdavo tokius įnamius, kurie drisdavo Susivienijimui dirbti ar bent prisirašyti prie Susivienijimo. Todel šimtai tokių pasišventusių veikėjų užsitarauja didelės pagarbos nuo visų Susivienijimo narių už jų nesulaužomą pasišventimą ir pasirizimą mūsų šiandieninį Susivienijimą išlaikyti ir išugdyti.

Tačiau tokie veikėjai neįeina į veteranų skyrių, kurie įstojo į Susivienijimą po 16-to seimo ir su pasišventimu dirbo mūsų organizacijos ugdymo darbą anais sunkiaisiais laikais. Kad nustatyti laikotarpį, kurio veikėjai ir nariai skaitosi SLA. veteranais, SLA. Jubilėjaus Komisija nutarė skaityti veteranais tik 16-to seimo delegatus ir tuos dar tebegyvenančius narius, kurie įstojo į Susivienijimą pirm 16-to seimo. Taigi tik tokie SLA. veikėjai ir nariai skaitosi veteranais.

Kiek galima buvo sulig esamų SLA. Centro Raštinėje rekordų susekti dar tebegyvenančius veteranus ir kiek pačių veteranų atsišaukė, tiek jų šiandien perstatome šiam Jubiliejiniam SLA. Seimui. Jei pasilikio į veteranų surašą neįtrauktų tokių narių, kurie įeina į veteranų kategoriją nustatyta tvarka, tai atsiprašome jų, kartu primindami, kad jų pačių kaltė už nepranešimą SLA. Jubilėjaus Komisijai savo narystės faktų, kaip to buvo prašyta komisijos atsišaukime, pakartotinai tilpusiam SLA. organe „Tėvynėje“. Nuosirdžiai galio užtikrinti, kad komisija dėjo visas pastangas patiekimui visų veteranų surašo, kad juos tinkamai pagerbti ir apdovanoti tokiomis dovanomis, kokias komisija rado galimu sulig organizacijos medžiaginių išgalių. Gal ir per daug kuklios dovanos teikiamos veteranams, bet svarba ir reikšmė ne dovanų brangume, bet kokių tikslu dovanos teikiamos. Šia proga dovanos teikiamos SLA. veteranams tuo tikslu, kad išreikšti jiems pagarbą, kad padėkoti už jų didžias pastangas, už neuilstantį darbą Susivienijimo įkurmui, išlaikymui ir išugdymui.

Baigiant tenka priminti tik tiek, kad kiekvienas Susivienijimo narys, kuris pajėgia įvertinti užsitarnavusius veikėjus, didžiai brangina Susivienijimo įkurmą ir jo ugdymo veteranų darbus ir visu nuosirdimu juos pagerbia. Mūsų garbingiems veteranams Susivienijimo nariai bus dėkingi už jų kilnias pastangas tol, kol Susivienijimas gyvuos, kol Amerikos lietuvių išeivija bus tautiniai gyva. Kartu su mūsų veteranais džiaugiamės, kad jų pastangos, jų sunkus darbas neušėjo niekais ir šioje iškilmingoje valandoje bent dalis jų turi progos būti liudininkais savo darbų vaisiaus: skaitlingo SLA. 50 metų Jubiliejinio Seimo ir tvirtais pamatais paremtu, sumodernizuotu, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Ilgiausiu metu, geriausios sveikatos ir laimės SLA. veteranams!

SLA. VETERANAI JUBILIEJINIAM SEIME.

DR. JONAS ŠLIUPAS. — Esame laimingi ir didelia pasitenkinimu galime pasidžiaugti, kad šioje mūsų organizacijos gyvenimo iškilmingoje valandoje turime savo tarpe pirmąjį Amerikos lietuvių tautinių darbų pionierių, pirmąjį Amerikos lietuvių tautinio susipratimo budintoją, visuomenės švietėją, už sąžinės laisvę, už nevaržomą mintijimo Didį Kovotoją, Dr. Joną Šliupą. Gyvenimo aplinkybės buvo taip palankios mums, kad suteikė progos Didžiajam Amerikos lietuvių Veikėjui atvykti-sugrįžti atgal į Ameriką šiuo svarbiu mūsų visuomeninio gyvenimo momentu.

Butų netakinga ir visai bereikalinga šio momento ir šioje vietoje bandyti skaitliuoti Dr. Jono Šliupo darbus ir nuopelnus Amerikos lietuvių gyvenime. Jo darbai Amerikos lietuvių gyvenimui ir visai tautai perdaug dideli, perdaug visiems žinomi, kad reikėtų čia apie juos kalbėti. Šia proga tenka pažymėti tik kelis faktus Dr. Šliupo žygių Susivienijimo vaidmenyje.

Dr. Šliupo iniciatyva ir pasidarbavimu įkurtas pirmasis „Susivienijimas Visų Lietuvyninkų Amerikoje“. Šio susivienijimo įkūrimas ir apie tris metus gyvavimas paskatino katalikiškąją dalį visuomenės įkurti „Susivienijimą Visų Draugysčių Katalikiškų Lietuvių Amerikoje“, kuris davė pradžią dabartiniam mūsų Susivienijimui. Tačiau Dr. Šliupas nemanė pasilikti nuostaliai ir katalikų vadų įkurtu susivienijimu. Jau matome jį dalyvaujant antrojo susivienijimo šeštame seime, įvykusiame lapkričio 24 d., 1891 metais, kaip delegatą atstovaujantį Koperniko Draugijai iš Baltimore, Md. Tačiau po šio seimo pradėjus kunigams kovą prieš jų skelbiamus „bedievius“, tais pačiais metais Dr. Šliupas išbrauktas iš Susivienijimo kaip „bedievybės“ platintojas. Dvasiškiškai paėmus Susivienijimą kieton savo kontrolėn, Dr. Šliupui nebuvo progos įstoti atgal į Susivienijimą iki pat jo skilimo. Po skilimui Dr. Šliupas, kaip artimi jo draugai tikrino, nesiskubino stoti į Susivienijimą delto, kad nedavus dvasiškiškai skelbti ir tuomi Susivienijimo buojimui kenkti, kad Susivienijimas yra „šliutarnių“ organizacija. Todel Dr. Šliupas įstojo į Susivienijimą tik tuomet, kai jau organizacija buvo tvirtai įsigyvenus ir išlaikiniai priešai jau negalėjo jį pakenkti. Dr. Šliupas antru kartu į Susivienijimą įstojo po to, kai 28-tas ir 1-mas Dvimetinis Seimas, įvykęs gegužės 25—30 d., 1914 m., Waterbury, Conn., nutarė pagerbti Dr. J. Šliupą už jo nuopelnus lietuvių tautai, pakeldamas jį į SLA. Garbės Narius. Jis tarnavo SLA. Daktaro Kvotėjo ir Apšvietos Komisijos pirmininko urėduose.

VINCAS AMBRAZEVIČIUS — įstojo į Susivienijimą 1889 metais, dabar yra SLA. 245 kuopos, Newark, N. J., pirmininku. Visą laiką neuilstančiai darbavosi Susivienijime bei tautiniuose ir kultūriniuose darbuose. Gerb. V. Ambrazevičius tarnavo SLA. Vice Prezidento ir Iždo Globėjo urėduose, buvo Imigrantų ir kitų komisijų nariu, taipgi dalyvavo dešimtyje SLA. Seimų ir daugelyje jų buvo sekretorium. Yra vienas tų veikėjų, kuris su didžiausiu pasišventimu dirbo Susivienijimo labui, kovojo už jo išlaikymą ir ugdymą. Nebuvo tokio Amerikos lietuvių ir lietuvių tautai naudingo darbo, prie kurio gerb. Ambrazevičius nebuvo prisidėjęs. Tai pirmieji, pasišventę Susivienijimo ir Amerikos lietuvių tautiniuose ir kultūriniuose darbuose veikėjas, laikraščių bendradarbis.

PIJUS W. BIRŠTONAS — įstojo į Susivienijimą 1888 metais, kuris visą laiką stovėjo Susivienijimo veikimo pirmos eilės. Gerb. Birštonas tarnavo SLA. Prezidento, Vice Prezidento ir Iždo Globėjo urėduose bei Įstatymų ir Finansų Komisijose. Taipgi gerb. Birštonas buvo kelių SLA. Seimų vedėjų ir kaip gabus parlamentaristas pasižymėjo tose pareigose. Tai vienas tų Amerikos lietuvių visuomeninio ir tautinio veikimo pionierių, kurie sukūrė Amerikos lietuvių tautinius ir kultūrinius centrus. Taip pat Amerikos gyvenime ir politikoje bei kultūriniam veikime pasižymėjęs veikėjas. Visą laiką priguli ir veikia SLA. 23 kuopoje, Shenandoah, Pa.

PRANAS F. BRADČIULIS — įstojo į Susivienijimą 1887 metais ir visą laiką, tik su trumpa pertrauka po skilimui, neuilstančiai darbavosi Susivienijimo ir visuomenės labui. Gerb. Bradčiulis yra vienas tų veikėjų, kuris daug darbavosi ir rūpinosi Susivienijimo įvedimu į tikro fraternalizmo kelią, kad tuomi užtikrinus Susivienijimui išlaikymą ir ateitį. Visos eilės Seimų delegatas ir tarnavęs SLA. Įstatymų Komisijoj ir kitose komisijose. Tai vienas tų veikėjų, kuriam gyvai rūpėjo Susivienijimo ir Amerikos lietuvių visuomenės tautinis, kultūrinis ir medžiaginis gerbuvys. Visą laiką priguli ir veikia SLA. 36 kuopoje, Chicago, Ill.

LUKOSIUS L. BALTRUKONIS — įstojo į SLA. 1894 m., ir visą laiką buvo aktyviu organizacijos darbuotoju, dalyvaudamas SLA. Seimuose ir besidarbuodamas SLA. 14 kuopoje, Cleveland, Ohio, kurios nariu ir po šiai dienai yra.

Vienas iš pirmųjų lietuvių Amerikoje ir vienas seniausių Clevelando gyventojų. Anais laikais, kuomet kitataučiai Amerikos gyventojai apie lietuvių nieko nežinojo, gerb. Baltrukonis savotiškai išgarsino lietuvių ir Lietuvos vardą amerikų spaudoje. Rodos, 1900 m., laimėjęs bylą su kun. Alaburda, ant savo namo iškėlė lietuvių vėliavą šale Amerikos vėliavos. Už iškilmingą lietuvių vėliavos gerb. Baltrukonį teisėjas nubaudė vienu doleriu, tačiau vietos dienraščiai plačiai aprašė šį įvykį ir paaiškino Lietuvos praeitį bei istoriją. Aplamai lietuviųbės palaikymui ir tautiniam veikimui gerb. Baltrukonis yra labai daug pasidarbavęs.

VINCAS ČERNIAUSKAS — įstojo į SLA. 1900 metais, kuomet Mahanoy City, Pa., buvo suverta šv. Jono draugija ir prirašyta prie Susivienijimo. Tuomet gerb. Černiauskas buvo tos draugijos sekretorium, taigi kartu ir Susivienijimo kuopos sekretorium. Tai yra pasišventęs, ilgametis Susivienijimo ir visuomenės veikėjas, neuilstantis „Tėvynės“ bendradarbis, buvęs keliuose Susivienijimo Seimuose delegatu, veikęs ir buvęs viršininku SLA. kuopose, dabar yra SLA. 275 kuopos, Springfield, Ill., finansų sekretorium ir tarnauja SLA. Labdarybės Komisijoje.

pos, Springfield, Ill., finansų sekretorium ir tarnauja SLA. Labdarybės Komisijoje.

VINCAS KARALIUS — įstojo į SLA. dar prieš SLA. 6-tą Seimą, įvykusį 1891 m. Po šio Seimo kunigų vadovybė gerb. V. Karalių kartu su Dr. J. Šliupą ir J. Andžiulaičių prašalino iš Susivienijimo, kaip „bedievybės“ skleidėjus. Vienas pirmųjų Amerikos lietuvių visuomenės švietėjų, laikraštininkas — leiles laikraščius. Dabar yra SLA. 226 ko., Chicago, Ill., aktyvus veikėjas.

VINCAS KAUNAS — įstojo į Susivienijimą 1894 metais. Visą laiką buvo aktyviu organizacijos darbuotoju. Buvo SLA. 17-to, 19-to ir 22-ro Seimų pirmininku-vedėju, dviem atvejais buvo SLA. Vice Prezidentu ir Centro Knygiu. Vienas senesniųjų Amerikos lietuvių veikėjų, dirbusių ir kitose draugijose bei visuomeniniuose ir kultūriniuose darbuose. Kartu su kitais veikėjais atgaivino SLA. 17 kuopą, Montello, Mass., kurios nariu ir veikėju iki šiol yra ir šiais metais tarnauja maršalkos urėde minėtoje kuopoje.

ANICETAS B. STRIMAITIS — įstojo į Susivienijimą rugsėjo mėn., 1899 metais. Visą laiką buvo aktyvus Susivienijimo ir visuomenės darbuotojas, neuilstantis „Tėvynės“ ir kitų laikraščių bendradarbis, žurnalistas, rašytojas. Amerikos lietuvių tautiniuose ir kultūriniuose darbuose gerb. Strimačio nuopelnai labai dideli. Netik Susivienijime, bet ir visame Amerikos lietuvių gyvenime jis ir po šiai dienai lygiai energingai darbavosi, kaip ir anais laikais darbavosi.

Susivienijimo gyvenime gerb. Strimačio taip pat labai svarbus vaidmuo suvaidintas. Netik dalyvavo dešimtyje SLA. Seimų, keliuose sekretoriaudamas ir įvairiose komisijose tarnaudamas, bet buvo ir SLA. Iždo Globėjo bei Sekretorium. SLA. Sekretoriaus urėde gerb. Strimaitis išstarnavo devynis metus ir šiuo laikotarpiu jis suvaidino Susivienijimo atgaivintojo vaidmenį. Del įvestų reformų SLA. 25-me Seime, nustatant nariams duokles pagal amžių, killo Susivienijime visiems žinoma suirute ir iš apie 11,000 narių su 1912 metų pabaiga Susivienijime beliko nepilnai 5,000 narių. Gerb. Strimaitis užėmęs SLA. Sekretoriaus urėdą nuo 26-to Seimo, 1911 metais, taktinai, draugingai sugyvendamas su SLA. veikėjais, visu pasišventimu dirbdamas Susivienijimo atgaivinimui, pajėgė išjudinti veikėjus prie darbo ir Susivienijimas atstatytas. Jam sekretoriaujant prisėjo praversti narių duoklių išlyginimo reformas, kas irgi nemaža nepasitenkinimo SLA. nariuose sukėlė. Sulig pakeistos Susivienijimo valdymosi sistemos, prisėjo įsiva Susivienijime tvarką per naują nerorganizuoti, sumodernizuoti. Šita visą darbą gerb. Strimaitis sėkmingai atliko ir kuomet pasitraukė iš Susivienijimo Sekretoriaus urėdo, paliko Susivienijimą jau tvirtai įsigyvenusia organizacija, su arti pusketvirtu šimto tukstacių dolerių kapitalo ir su 12,287 nariais.

SIMAS ŠLEKYS — įstojo į Susivienijimą 1901 m. pradžioje ir visą laiką buvo aktyviu nariu. Savu laiku gerb. Šlekys nemaža darbavosi Susivienijimo labui ir šiaip dalyvaudamas įvairiuose Amerikos lietuvių kultūriniuose darbuose. Dabar priguli prie SLA. 14 kuopos, Cleveland, Ohio.

JONAS TAREILA — įstojęs į Susivienijimą gruodžio mėn., 1894 metais. Kokį svarbų vaidmenį gerb. Tareila suvaidino Susivienijime, tai liudija jo tarnyba įvairiuose SLA. viršininkų urėduose. Matome jį dalyvaujant didžiojoje SLA. Seimų ir einant Seimų viršininku bei komisijų pareigas. Pagaliau svarbu pažymėti, kad prieš 16-tą Seimą kunigų kontroliuojama Pildomoji Taryba kartu su velioniu Damijoniaučiu gerb. Tareilą išbraukė iš Susivienijimo, kaip „stojusį į aiškia kovą prieš krikščionišką tikėjimą“, kas sukūrė ir tą susipratusių pažangesnių SLA. narių nepasitikėjimą kunigų vadovybe, kas, pagaliau, baigėsi Susivienijimo skilimu 16-me Seime. Nuo 18 Seimo gerb. Tareila stoja jau į SLA. Prezidento urėdą ir išstarnauja tris metus ir pagaliau 1908 metais vėl pereina į SLA. Prezidento urėdą. Taipgi dviem atvejais tarnavo SLA. Vice Prezidento urėde, Prieglaudos Namų Komisijoj ir kitose komisijose. Visuomet buvo aktyvus visuose Susivienijimo darbuose ir SLA. 11 kuopos, Waterbury, Conn., bei SLA. 4-to apskrčio buvo pirmininku, pasakė daug agitatyvskų prakalbų už Susivienijimą ir aplamai visą laiką buvo vienu pirmiečių agitatorių ir Susivienijimo ugdytojų.

Kaipio visuomenės veikėjas gerb. Tareila taip pat užsitarnavęs didelius nuopelnus. Nebuvo tokio Amerikos lietuvių išeivijoje tautinio ir kultūrinio darbo, prie kurio gerb. Tareila nebuvo prisidėjęs, nebuvo jame dalyvavęs. Tai nesulaužomą pasirizimą Amerikos lietuvių kultūriniuose ir tautiniuose darbuose picnierius.

ZOFIJA ŽILVITIENĖ — įstojo į Susivienijimą 1899 metais. Vėliau per kuopos sekretoriaus kaltę buvo iš SLA. išbraukta, tad po trumpos pertraukos vėl stojo į Susivienijimą ir visą laiką aktyviai organizacijos darbuose dalyvauja. Gerb. Žilvitenė dalyvavo keliolikoje SLA. Seimų, darbavosi ir valdyboje tarnavo tose kuopose, kuriose ji prigulėjo. Dabar priguli SLA. 134 moterų kuopoje, Chicago, Ill. Gerb. Žilvitenė sulig išgalių veikė ir veikia aetiki Susivienijime, bet ir kituose visuomeniniuose, tautiniuose ir kultūriniuose darbuose. Turime atminti, kad anais laikais buvo nepaprastu dalyku moterims stoti į visuomeninį veikimą. Taigi gerb. Žilvitenė yra pionierė moterų visuomeninio veikimo.

SLA. VETERANAI NEDALYVAVĘ SLA. JUBILIEJINIAM SEIME.

ANDRIUS A. APANAITS — įstojo į Susivienijimą 1892 m. Visą laiką buvo aktyvus SLA. veikėjas, buvo SLA. Seimuose delegatu ir visą laiką stovėjo vadovybėje SLA. 29 kuopos, Westville, Ill. Vietiniam lietuvių ir amerikų gyvenime gerb. Apanaitis pasiekęs augstumo ir ilgus metus tarnavo miesto teisėjo urėde.

(Daugiau bus)

SLA. Jubiliejiniai Darbai

AR PASIBAIGĖ SLA. AUKSINIO KONKURSO VAJUS?

Iš tulos mažos kolonijos vienos kuopos konkursinis organizatorius mum rašo laiška, klausdamas, ar SLA. Aukstinio Konkurso Vajus jau užsibaigė? Toks mūsų gerbiamo organizatoriaus paklausimas mus, dalinai, stebina ir todėl čia jam viešai atsakome.

Ne, gerbiamasis — SLA. Aukstinio Konkurso Vajus dar neužsibaigė. Jis turėjo baigtis liepos 1 dieną šių metų, bet praeitis SLA. Seimas vienbalsiai nutarė šį vajų pratęsti iki naujų metų. Vadinasi, vajus tęsis dar ištisą šį metą.

Vajus pratęsta todėl, kad berenkanč Pildomąją Tarybą, besirengiantį į SLA. Jubiliejinį Seimą mūsų kuopų gerbiameji organizatoriai tuo buvo užimti ir negalėjo kaip reikiant vajeis naudai pasidaruoti. Tai numatę, Seimas ir nutarė vajų pratęsti iki naujų metų.

Apie tai buvo rašyta Seimo aprašyme, apie tai jau ne kartą minėta organe, bet, matoma, kai kurie mūsų organizatoriai šitai dar nepastebėjo ir todėl tiesioginiai atskliausai.

Ir gerai, kad atskliausai, nes toliau savo laiske sako: „Jei vajus dar nepasibaigė — orui atvėsus manau gerokai pasidaruoti ir nemaža naujų narių gauti“.

Taip, broli organizatoriai — vajus dar eina. Ir nemenkiau eina, kaip kad ėjo iki Seimo. O vajeis eiga dar pagyvės orui atvėsus. Pagyvėti turi, nes iki Seimo vajus mums davė tik gerokai virš tukstančio naujų narių. Tokia skaitlinė del tokios didelės organizacijos, del tokio didelio susiregistravusių organizatorių skaičiaus yra permaža. Vajus mums turi duoti nemažiau trijų tukstančių naujų narių. Tikime, kad ir duos.

Todel broli organizatoriai iš tulos mažos kolonijos dar turi progą pasidaruoti. Dar turi laiko naujų kandidatų paieškoti ir juos į SLA. prirašyti.

DIRBSIU KAI ORAS KIEK ŠALTESNIS PASIDARYS.

Nemažas skaičius organizatorių į Centrą yra parašę laiškus. Teisinasi jie, kad dabar persunka dirbti, nes oras peršaltas, žmonės į laukus, miškus ir pajūrus pailsui išvažinėja — sunku juos sugaudyti, sunku net ir kalbinti. „Dirbsime, kai oras kiek šaltėnis pasidarys“, sako tie organizatoriai. „Dabar žmonės ir mes atostogaujame.“

Tačiau ne visiems mūsų organizatoriams šiltas oras kenkia. Stai, vienos kuopos organizatorius sako: „Atostogos bus tada, kai pasibaigs SLA. Jubiliejinio Konkurso Vajus. Dabar, vidurvasary, geriausia naujus narius prirašinėti.“

Skirtumas didelis: kitų kolonijų organizatoriai skundžiasi šiltu oru ir sakosi, kad atostogauja bei kad laike atostogų negalima naujų kandidatų sugaudyti, o šiam organizatoriui jokių atostogų nėra ir naujus narius jam geriausia vidurvasary prirašinėti.

Kokią čia išvadą reiktų padaryti? Gal Berkshire kalnuose ir Connecticut upės slėniuose kitoks oras ir kitokia atmosfera link šilumos bei SLA. organizacijos, ar gal tik kai kurių organizatorių savotiškas pasiteisinimas, kad atostogauja ir persilta oras? Lai tie patys organizatoriai pilnas išvadas pasidaro.

Bet ir atostogos jau baigiasi ir šiltas oras į šiaurę traukia. Tuomet gal nereikės nė teisinis, nė atostogas bei šiltą orą kaltinti. Tuomet, anot to pareiškimo, visi surukusių miestuose gyvensime ir naujus kandidatus bus lengva medžioti. Mes tikime, kad praėjus šiltam orui ir atostogoms — visi mūsų kuopų organizatoriai stos darban ir darbuosis taip, kad 3,000 naujų narių iki naujų metų tikrai turėsime.

AGITACINIŲ LAPELIŲ CENTRE DAR RANDASI.

Pavasary SLA. Centras buvo pagaminęs agitacinius lapelius, kurie gerokai kuopų organizatoriams naujų narių ieškant prigriebė. Tų lapelių užsisakė ištisa eilė organizatorių ir jais gėrėjosi. Centras tų lapelių organizatoriams yra išsiuntęs tukstančius. Pastaruoju metu, tačiau, jau ne vienas organizatorius jų nereikalauja. Kodėl? Gal mano, kad jų Centre daugiau jau nebėra? Netiesia: Centras kiekvienam organizatoriui ir kiekviename pa reikalavime yra pasirijęs ir todėl tiesioginiai atskliausai.

Ir gerai, kad atskliausai, nes toliau savo laiske sako: „Jei vajus dar nepasibaigė — orui atvėsus manau gerokai pasidaruoti ir nemaža naujų narių gauti“.

Taip, broli organizatoriai — vajus dar eina. Ir nemenkiau eina, kaip kad ėjo iki Seimo. O vajeis eiga dar pagyvės orui atvėsus. Pagyvėti turi, nes iki Seimo vajus mums davė tik gerokai virš tukstančio naujų narių. Tokia skaitlinė del tokios didelės organizacijos, del tokio didelio susiregistravusių organizatorių skaičiaus yra permaža. Vajus mums turi duoti nemažiau trijų tukstančių naujų narių. Tikime, kad ir duos.

Todel broli organizatoriai iš tulos mažos kolonijos dar turi progą pasidaruoti. Dar turi laiko naujų kandidatų paieškoti ir juos į SLA. prirašyti.

DIRBSIU KAI ORAS KIEK ŠALTESNIS PASIDARYS.

Nemažas skaičius organizatorių į Centrą yra parašę laiškus. Teisinasi jie, kad dabar persunka dirbti, nes oras peršaltas, žmonės į laukus, miškus ir pajūrus pailsui išvažinėja — sunku juos sugaudyti, sunku net ir kalbinti. „Dirbsime, kai oras kiek šaltėnis pasidarys“, sako tie organizatoriai. „Dabar žmonės ir mes atostogaujame.“

Tačiau ne visiems mūsų organizatoriams šiltas oras kenkia. Stai, vienos kuopos organizatorius sako: „Atostogos bus tada, kai pasibaigs SLA. Jubiliejinio Konkurso Vajus. Dabar, vidurvasary, geriausia naujus narius prirašinėti.“

Skirtumas didelis: kitų kolonijų organizatoriai skundžiasi šiltu oru ir sakosi, kad atostogauja bei kad laike atostogų negalima naujų kandidatų sugaudyti, o šiam organizatoriui jokių atostogų nėra ir naujus narius jam geriausia vidurvasary prirašinėti.

Kokią čia išvadą reiktų padaryti? Gal Berkshire kalnuose ir Connecticut upės slėniuose kitoks oras ir kitokia atmosfera link šilumos bei SLA. organizacijos, ar gal tik kai kurių organizatorių savotiškas pasiteisinimas, kad atostogauja ir persilta oras? Lai tie patys organizatoriai pilnas išvadas pasidaro.

kurie Albumo dar neužsisakė — pasistengkite tuojau užsisakyti. Kurie jaučiatės, kad Amerikos lietuvių viešame gyvenime esate pasidarbavę ir dar nesate savo paveikslą į Albumą prisiuntę — nieko nelaukite, padarykite, atsiųskite. S. L. A. pasižymėjusiam darbuotojui už paveikslą įdėjimą nieko nereikia mokėti: užtenka tik prisiųsti paveikslą ir užsisakyti Albumą, kas kainuos \$2.50. Vadinasi, tik už \$2.50 gausite Albumą ir jame jūsų paveikslas bus patalpintas. Ne SLA. darbuotojams kainuoja kiek brangiau, bet ir tai tik \$5.00, už kuriuos bus įdėtas paveikslas į Albumą ir vieną Albumo kopiją gausite.

Pasinaudokite šia proga. Kurie savo atvaizdų Albume neturėsite — vėliau gailėsitės. Paveikslus reikia prisiųsti ne vėliau 22 dienos lapkričio. Vėliau prisiųstų paveikslų jau nebus galima į Albumą įdėti, nes iki to laiko jis bus baigiamas spausdinti.

Beje, Albumo prenumeratų rinkėjai, taipgi dar turite prisiųsti prenumeratų parinkti. Dabar bile kam Albumas kainuoja tik \$2.50. Vėliau visi turės už jį mokėti daugiau. Todel dabar ir prenumeratų lengviau gauti. Paieškokite jų. Ta knyga bus graži ir jei kam ją užrašysite — neturėsite sarmatos.

NEKROLOGAS

SEBASTOPOL, PA.

A. a. Edvardas Palionis
Jalnuolis.

Nelaiminga mirtis patiko a. a. Edvardą Palionį, vos sulaukusį 17 metų amžiaus, kuris tik praėjusio jaunystės gyvenime ir jau turėjo skirtis nuo mylimų tėvėlių, brolių, sesutės ir visų savo draugų, palikdamas visus dideliame nuliudime.

Nelaiminga jaunuoli mirtis patiko 25 dieną liepos. Prieš pietus jis išėjo pasivaikščioti, pažūrėti apie „stripincus“, kur anglis kasa. Nors buvo dar nuo tos vietos toli, bet tuo sykiu buvo užtaisytas šuvis, kuris sprogo ir skeveldros puldamos iš viršaus žemyn perkirto jam galvą ir visą sužalojo. Tuojau buvo nuvežtas į ligonbutį, kur už valandos laiko mirė.

Ištikrųjų, galima sakyti, kad žmogų nelaimė traukte traukia: nors ten anglis senai kasa, bet velionis neturėjo noro niekad eiti pažūrėti, bet nelaimė prisikabino prie jo, įstraukė pirmą sykiu ir turėjo susitikti su mirėlia.

Kadangi a. a. velionio tėvai yra senį gyventojai ir biznio žmonės (valgomųjų daiktų krautuvninkai) ir velionis tarnavęs nuo mažens prie bažnyčios, tai susirinko gana didelė daugybė žmonių atiduoti paskutinįjį patarnavimą velioniui — išlaidų ir kapus daugybė masė.

Palaidotas 29 d. liepos su dideliomis bažnytinėmis apeigomis šv. Kazimiero kapuose, Pittston, Pa. Daugybė vainikų supirktų per gimines, draugus ir kt. Dideliame nuliudime velionis paliko tėvelius — Praną ir Petronę Palionius — brolių Juozą ir seserį Romaynę, Pittston, Pa. Dėdę ir tetą Jentį Brooklyn, N. Y., kurie ir jį dalyvavo laidojime; taipdaug giminių, gyvenančių apylinkėse.

Taipgi, prie pabaigos turiu pažymėti, kad kurie likomės dar šiame pasaulyje gyvenanti, imkime pavyzdį iš a. a. velionio Edvardo nelaimės ir bukiame atsargūs visur. O velioniui visi tariam liudėsio žodžius:

S. L. A. REIKALAI

SLA. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. PIRMO APSKRIČIO REIKALAI.

Rugsėjo 27 dieną įvyks S. L. A. pirmo apskričio suvažiavimas Mahanoy City, Pa. Jau metas laiko, kaip pirmas apskritys yra užsibrėžęs savo apylinkėje surengti prakalbų maršrutą, bet dėl visokių neparamumų tas brangus darbas užsiliko neatliktas. Dabar, gerbiameji draugai ir draugės, griebkimės to prakalbos užnimo ir jį įvykinkime: pradžioje rugsėjo kuopų susirinkimuose apkalbėkime prakalbų reikalingumą, o jūsų kuopų atsiųsti delegatai į suvažiavimą bus didelė pagalba tam maršrutui surengti, nes tokiu būdu bus galima sutaupti lėšas ir laiką susirašinėjimui.

Netrūkus dienos bus trumpesnės, o vakarai ilgesni — bus smagu laiką praleisti prakalbose ir kitokiuose SLA. kuopų parengimuose. Todel rengimės visi dirbti SLA. gerovei.

A. J. Banišauskas.

PRANESIMAS SLA. 7-TO APSKRIČIO KUOPOMS.

SLA. 7 apskričio suvažiavimas įvyks lapkričio 22 dieną, 325 E. Market St., Wilkes Barre, Pa., 1 val. popiet. Visos kuopos, kurios šiame apskritį gyvuoja ir kurios prie mūsų apskričio priklauso ar dar nepriklauso, esate kviečiamos šia me suvažiavime dalyvauti. Suvažiavimo laikas ir vieta yra permaityta, nes apskričio valdya yra nutarusi suvažiavime pavašinti kuopų delegatus ir tuos kuopų narius, kurie liepos 4 dieną dirbo apskričio išvažiavime. Kurie tame išvažiavime darbuos, tiems nereikės nė mandatų turėti. (Žinoma, be mandato negalima turėti balso suvažiavime.)

Gerbiamos kuopos rinkite delegatus ir siųskite į minima suvažiavimą. Tos kuopos, kurios prie apskričio dar nepriklauso — prisidėkite.

Į suvažiavimą galite atvažiuoti ir nevalge: po suvažiavimo gausite lietuviško kumpio užsąskaitą ir visi busite lietuviškai pavašinti.

Taipgi gerbiameji delegatai malonėkite atsivežti surašą naujai prirašytų narių ir bandykite dar daugiau prirašyti, nes apskritys duoda atlyginimą už naujų narių prirašymą, tad šiame suvažiavime gausite „pėdę“.

Jei kas jums gerbiameji būtų neaišku — malonėkite kreiptis prie manęs laišku, o aš jums duosiu paaiškinimą.

Mikas Kupris,
SLA. 7 apskr. pirm.

SLA. 9-TO APSKRIČIO REIKALAI.

Šių metų „Tėvynės“ No. 33-čiam, p. K. J. Čivinsko iš Springfield, Ill., SLA. 9-to apskričio pirmininko, tilpo atsisaukimas į 9-to apskričio ribose gyvuojačias kuopas, kad prisidėti prie 9-to apskričio. Išties, tai būtinas ir neatidėliojamas reikalas kuopoms tai apsvastyti.

Kadangi 9-to apskričio rinkimai būna tau, jaunuoli, lengva išsėtis žemeleje.

Ponai Palioniai labai dėkoja visiems, kurie dalyvavo laidojime ir būkiame atsargūs visur. O velioniui visi tariam liudėsio žodžius:

J. Galinskas — sekr.

bos yra gana plačios su apie 30 SLA. kuopų, o iš tų 30 kuopų vos tikrai apie 2 kuopos tvėrė apskritį ir jį palaiko. Tiesa, nekuriose vietose kuopos gyvuoja silpnai, bet yra vietų, kur kuopos gyvuoja dar gana stipriai. Nors gyvenimas ir aplinkybės nėra taip jau palankios, bet dėl to nusiminti dar biskį peranksti.

SLA. kuopos tvėrančios apskričius Susivienijimo gyvenime lošia gana įdomią rolę. Nors apskričiai neturi taip jau plačios balso Susivienijime, bet gali tai įsigyti. Bet visgi, komiame Susivienijimo darbe kuo pavienė kuopa negali atlikti, tai susibūrusios kelios ar kelios liko geresnių pasekmių teikia.

Be ilgesnės kalbos, aš manau, kad bile vienas Susivienijimo veikėjas tai supranta ir mano linkėjimu butų, kad kuopos reaguotų 9-to apskričio pirmininko K. J. Čivinsko atsisaukimą ir del informacijų apie apskričio stovį kreiptųsi į apskričio valdybą.

J. V. Klastaitis,
SLA. 13 Rajono Gen. org.

IS S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

GREENFIELD, MASS.
Kas Veikia SLA. 297 Kuopoje.

Prie SLA. 297 kuopos naujų narių prirašoma po kelis kas mėnesis. Nors vasaros laikas — atostogų laikas, bet mūsų gerb. organizatorius, p. A. Dėdinas, pareiškė: „Atostogos bus tada, kai pasibaigs SLA. Jubiliejinio Konkurso Vajus. Dabar, vidurvasary, geriausia naujus narius prirašinėti.“ Bravo už tokį pareiškimą!

Rugpjūčio 16 dieną užėjau pas mūsų organizatorių. Nespaėjus apsišvalgyti, jis tuoj man pakio naujo nario aplikaciją, ir sako: „Pasirašyk!“ Pažiūrėjau: man gerai pažįstama ypata ir atsakiau: „Kodel ne. Amerikoje gimęs ir augęs narys ypač Susivienijime pageidaujamas!“ Čia turiu pareikšti, kad mūsų kuopa susilaukė jau geroką būrelį Amerikoje gimusių ir augusių lietuvių.

Kiek laiko atgal „Tėvynėje“ rašiau apie Greenfield'o lietuvių draugijų stovį ir kitus dalykus. Nekurie greenfieldiečiai pradėjo pykauti, kam tai rašoma. Atsakiau: delto, kad nekurie nenuoramos kenkia SLA., visai mūsų brangią organizaciją pravardžiuodami. Susilaukėte kas nereikia kalbėti apie SLA. 297 kuopą, tuomet niekas nieko nerašys apie jūsų blogumus. Šiuo tarpu pas mus yra sekamai: sužinoję, kad tu la ypata rengiasi prie SLA. prirašyti — nekurie žmonės bėginėja paskui juos ir stengiamasi atkalbinti, kad nesirašytų. Bet aš turiu pareikšti, kad tai nieko nepadės: jūsų blogi prasimanymai Susivienijimui nepakenks. Taipgi turiu pareikšti, kad mums visai nesvarbu, kiek jūs narių prirašote ir kas į jūsų draugijas rašosi. Mes jų neatkalbinėjame.

Atsiminkite, broliai, kaip keli metai buvo dirbama išvieno. Ar tuomet nebuvo geriau visoms draugijoms? Ar neturėjome daugiau pelno?

SLA. nariai jums visuomet ejo į pagalbą. Jei turėjote kokią parengimą — SLA. nariai jame dalyvavo, o organas „Tėvynė“ davė vietos nemokamiems aprašymams jūsų darbuotės. Dabar, matoma, kitų draugijų nariai SLA. 297 kuopai už tai atsimoka, žinoma, provokacija.

S. J. K.

MINERSVILLE, PA.

Svečiai Pas SLA. 13 Kp. Pirmininką.

Rugpjūčio 20 dieną pas S. L. A. 13 kuopos pirmininką, p. Jurgį Klimą, lankėsi Bladas Mikelsonis su savo žmona iš Tamaqua, Pa. Svečiai yra abu SLA. 204 kp. nariai ir keli metai atgal p. Mikelsonis buvo SLA. 211 kuopos sekretorius. Minimi mūsų organizacijos nariai yra geri žmonės ir turi savo užeigą Tamaquoje. Jau ilgas laikas kaip su Jurgiu Klimu nesimatę, todėl dabar buvo malonu jiems susitikti ir apie bendrus, kaip lygiai ir organizacijos, reikalus pasikalbėti.

Čia turiu pareikšti, kad p. Mikelsoniai apvažinėja ir kitas lietuvių kolonijas, nes neseniai pirkto naują automobilį, tai išbando, kaip smarkiai ta jų nauja mašina gali bėgti.

Linkėtina p. Mikelsoniams laimingos kelionės kitose kolonijose.

Rep.

DEL SLA. 352 KP. REZOLIUCIJOS NUO AUDROS NUKENTĖJUSIUS SELPTI.

Prašau gerbiamos redakcijos leisti man ištarti keletą žodžių 352 kp. rezoliucijos klausimu. Esu vienas iš tų narių, kuriems parupo gauti iš amerikiečių kiek nors pašelpo nuo audros nukentėjusiems, ypač

Joniškio ir Kriukų valsčiuose ir todėl atsikreipėme savo kuopon norėdami padaryti pradžią ir kuopa su tuo mieliai sutiko.

Norėčiau tik paaiškinti, kad nebuvo mūsų viskas padaryta be jokios dalykų nuovokos ir žinių. Tiesa, kad audros šią vasarą yra palikusios pėdsakų įvairiose Lietuvos dalyse, tačiau, masiniai nukentėję yra Joniškio ir Kriukų valsčiai. Šiaulių apskrityje, kur sunaikinta ne tik pašėliai, bet ir trobėsiai net 250 ukiuose.

Apie audrą ir padarytus nuostolius mums buvo žinoma iš prieš tai gautų „Lietuvos Ukininko“ ir Brooklyno „Vienybės“, Tsb. pranešimo. Pranešimuose buvo išaiškinta, kad Šiaulių apskr. viršininkas buvo į tas apylinkes nuvykęs ir nukentėjusių ukininkų padėti ištyręs ir kad vidaus reikalų ministerija susirūpinusi pagalba. Taipgi buvo pranešta, kad yra susitvėręs pagalbos komitetas ir visuomeninė pašelpa organizuojama.

Žinant, kad Lietuva yra valstybė ir savo žmonių reikalais rūpinasi ir kartu žinant, kad Lietuvos žmonės jau nuo pat kryžės laiku, mus čia atjausdami, nesikreipė prašydami aukų, nors liuosnorių aukos yra su džiaugsmu priimanos ir įvertinamos — mes nesitikėjome koki nors atsisaukimą iš Lietuvos gauti. Mintyje turėjome tik liuosnorių, pavienių

SLA. Skolina Pinigus ant Pirmų Mortgičių

5%

be Komiso

Sumomis nedaugiau, kaip \$10,000 vienai ypatai ir 50% dabartinės nuosavybės vertės, SLA. skolina pinigus ant nekilnojamos nuosavybės.

Komiso už gavimą paskolos iš SLA. nereikia mokėti.

Jeigu taksai ir apdrauda nuo ugnies apmokėta ir be pavilavimo sumokėsite nuosimčius, tai vietoje 6% mokėsi tik 5% kas 6 mėnesius už pinigus, pasiskolintus iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Reikalavimas paskolos iš SLA.:

- 1) Kreipkis pas Sekretorių, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th St., New York, N. Y. ir pareikalau aplikacijos del paskolos.
- 2) Gavęs aplikaciją, ją išpildyk 3-se kopijoje, atsakydamas aiškiai visus klausimus.
- 3) Pasiųsk 3 išpildytas aplikacijos blankas su 3 kopijomis namo paveikslą ir \$15.00 į Centrą Sekretoriui, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Sekretorius, gavęs viršminėtas aplikacijas su paveikslais ir pinigais nuo Tamstos, pats paskirs, arba prašys kito Pildomosios Tarybos nario, gyvenančio jūsų apylinkėje, paskirti įkainuotojus (appraisers) jų namą apžūrėti.

Jūs galite gauti paskolą iš SLA. tik prie tokių sąlygų:

- 1) Jeigu jūs prašote paskolos, kuri neviršina dabartinės vertės jūsų nuosavybės 50%.
- 2) Jeigu namai išnuomuoti ir neša pakankamai įplaukų, kad palaikyti namą tvarkoje ir išmokėti visas kitas namo išlaidas.
- 3) Jeigu savininkas jame pats gyvena ir turi darbą arba įplaukas pakankamai dideles, kad visas išlaidas namo padengti.
- 4) Jeigu popieriai (title papers) yra tvarkoje.

Pinigai \$15.00, kuriuos pasiūniate del įkainuotojų, negražinama, neatsižvelgiant, ar jums paskola bus suteikta, ar ne, nes \$10.00 iš tų pinigų išmokama įkainuotojams jūsų nuosavybės ir \$5.00 lieka izde SLA., padengimui susirašinėjimo išlaidų.

Gavime paskolą, SLA. nariai turi pirmenybę prieš ne narius. Bet dabar, kada Susivienijimas turi daug pinigų ant rankų, todėl darys mortgičius ant nekilnojamos nuosavybės ir nenarius.

SLA. duoda paskolas tik ant gyvenamų namų, bet ne ant hotelių, fabriky, garadžių, gazolino stočių ir kitokių įstaigų ir šiuo tarpolaikiu neduoda paskolų ant farmų.

Pareigą Finansų Komisijos SLA. Konstitucija numato saugiai ir pelningai investavimą SLA. pinigų. Todel Finansų Komisija ir kreipiasi į visus narius SLA. imti paskolas ant savo namų iš SLA. ir pragai pasitaikius prašome rekomenduoti paskolas kitiems Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pinigais.

SLA. FINANSŲ KOMISIJA:

J. P. Varkala, Pirmininkas,
J. Marcinkevičius-Martin,
A. J. Zalatoris.

asmenų ir kuopų, pinigėmis aukomis pašelpa suorganizuoti.

Tačiau, jeigu sulig mūsų kuopos sumanymo to organizuotai, del įvairių techniškių kliūčių, negalima vykinti, tai tikrai, kad ir kiti kuopos nariai sutiks tą reikalą atidėti, o jeigu kas iš pavienių asmenų ir kuopų tuomi yra susidomėję, galės liuosnorai tame dalyke darbuotis.

J. Kripaitis.

DELEI DRAUGISKUMO.

Iš liepos 17 dienos „Tėvynėje“ tilpo korespondencija apie Brooklyn SLA. 345 jaunuolių kuopelės veikimą ir tarimus. Apart kitko, toje korespondencijoje buvo paminėta raportai jaunuolio W. Tiškaus ir Keistučio Michelsono. Nors toje korespondencijoje nebuvo niekur prasilenkta su teisybe, vienok daugiau ar mažiau pasidare asmens paličiamybė.

Sąryšy su tuo, kiek vėliau tilpo „Naujoje Gdynėje“ kaip atakos korespondencija prieš mano pirmiau parašytąją. Iš to jau galėjo susidaryti atmosfera neperstojančioms polemikoms. O kadangi mūsų kuopelė dar jauna ir mūsų troškimas yra kuostipresne ją išauklėti ir kuolabiasia išvengti kokių nors nesuspriamtų jos viduje. Todel šiuo pasižadama stengtis vengti asmeniškių rašant korespondencijas ateityje — ypatingai vengti tokių asmeniškių, kuriuos galima išrišti ant vietos. Ir jeigu iš to galėjo kam buti kokio nesmagumo, tai šiūmi atspirašoma. Todel manau, kad ir „Naujosios Gdynės“ korespondentas pasiels panašiai, kuris savo korespondencijoje galėjo užgauti Keistutį Michelsoną.

Taipgi, manau, kad nuo dabar vėl viespataus draugiskumas ir vienybė tarpe 345 kuopos narių. P. Baranaukas.

TORONTO, CANADA.

Iš Musų Padangės.

Rugpjūčio 8 d. įvyko SLA. 236 kp. mėnesinis susirinkimas. Narių atsilankė neperdaugiausia ir tadel tuo reikalu tapo pakeltas klausimas: kaip patraukti narius prie dažnesnio susirinkimų lankymo? Po trumpų diskusijų, nutarta įvesti narių vardošaukį kiekviena susirinkime ir kurie pasirodys perdaug apsilėidę susirinkimų lankyme, tiems išnešti viešą papeikimą.

Šiame susirinkime Revizijos Komisija išdavė raportą, po padarytos pusmetinės revizijos pas finansų sekretorių, išdėtinimą, knyginkiną ir gardirobo. Komisija rado viską tvarkoje ir jos raportas tapo priimtas vienbalsiai su pagyrimu už nuosėklų peržiūrėjimą.

Narių SLA. 236 kp. turi 48, o kol vėjus pasibaigs, tikimasi, dar daug gauti. Revizijos Kom. narys A. Kuniutis pareiškė, jog darant reviziją teko pastebėti, kad vėjus nešas kuopai nuostoli, nes kadangi kuopa vėjus laiku neima, jai priklausiančios įstojimo dalies, tai visi skirtumai, kurie susidaro siunčiant mokeskis į Centrą, turi būti išmokėti iš kuopos izdo. A. Kuniutis siūlė, kad kaip nors iš įstojančių į kuopą imti daugiau, kad jie patys Amerikos-Canados valiutos skirtumą apmokėtų. Bet atsirado tokių, kurie siūlė palikti papigintą vėjų, o trukumus papikdyti, uždedant nariams po 5c. mėnesinės mokes ties. Vienok, po ilgų diskusijų, nutarta, kad neimt jokių penktukų nuo narių ir vėjų palikti su pusė įstojimo tol, kol Centras jį palaikys.

Nekurie nariai pareiškė su-

rupinimą, kodel neateina iš Lietuvos žurnalas „Kultura“, kuris jau senai išrašytas. Dabar „K-ra“ jau atėjo ir galima gaut pasiskaitymui knygyne, po adresu 82 Crawford St.

SLA. 236 Kp. Gegužinė.

Rugpjūčio 23 d. kuopa turėjo antrą šiais metais gegužinę. Nors naktį smarkiai lijo ir iki vėlaus ryto buvo apsiniaukę, bet vidurdienio karšti saulės spinduliai nudžiūvino rasą ir gegužinė buvo labai smagi.

Nors publikos buvo nemažai, bet butų buvę daug daugiau, jeigu ne tas lietus ir ryto uka. Yra daug tokių, daug pakelbėjo lietuviams — seneliams, našlėms, aklėms — gauti pašelpą, visur juos užstodama. Naujas Penn. valst. gubernatorius p. Earle užėmęs savo vietą, paskyrė p. Janušaitienę dar 4 metams.

Dabar paskutiniam savo susirinkime Mothers' Assistance Fund direktoriai išrinko p. V. Janušaitienę direktorių prezidentu. Musų istorijoje pirmas atsitikimas, kad svetimtautei būtų suteikta ta garbė. Gubernatorius p. Earle atsiuntė tele-

visuomenės akyse moraliai. Taip darydami, mes pagelbėsime mūsų dr-jai augti ir klestėti.

SLA. 236 Kp. Korespondentas.

SCRANTON, PA.

Amerikonai Suteikė Didele Garbę Lietuvai.

Pora metų atgal Penn. valst. gubernatorius p. Giff. Pinchot paskyrė p. Viktoriją Janušaitienę (Yanoshat) į Mothers' Assistance Fund direktorių, Lackawanna apskrity. Tai buvo pirmas atsitikimas, kad į tokią garbingą vietą būtų paskirta lietuvaitė. Ponia Janušaitienė, užėmusi vietą, daug pagelbėjo lietuviams — seneliams, našlėms, aklėms — gauti pašelpą, visur juos užstodama. Naujas Penn. valst. gubernatorius p. Earle užėmęs savo vietą, paskyrė p. Janušaitienę dar 4 metams.

Dabar paskutiniam savo susirinkime Mothers' Assistance Fund direktoriai išrinko p. V. Janušaitienę direktorių prezidentu. Musų istorijoje pirmas atsitikimas, kad svetimtautei būtų suteikta ta garbė. Gubernatorius p. Earle atsiuntė tele-

JUOZAS ŠERNAS-ADOMAITIS
Rašytojas-žurnalistas, visuomenės švietėjas, SLA. Garbės Narys, tarnavęs kelis terminus SLA. Apšviet. Komisijoj.

SILVESTRAS PAUKŠTIS
Buvęs antruoj SLA. išdinknu ir vienas pirmųjų veikėjų.

PIJUS PASECKAS
Vienas pirmųjų Susivienijimo įkurėjų, Amerikos lietuvių tautinio atbudimo ir veikimo veteranas.

Pavyzdinis SLA. Jubiliejinio Albumo Puslapis

Čia matome SLA. Aukšinio Jubiliejaus Albumo puslapį, kuris parodo Albumo išvaizdą ir turinį. Techniškai Albume puslapiai išrodo nepalyginamai gražiau, nes atvaizdai išena geriau, kuomet spausdinami ant slidžios, storos popieros ir brangių spalvuotu juodylu. Albumas bus gražiais kietais apdais su aukso raidėmis papuoštais. Sekančiuose „Tėvynės“ numeriuose įdėsim įvairaus turinio ir išvaizdos kitus Albumo puslapius. Kaip matome, puslapių apvada kampuose papuošti tautiniais ženklais: Gedimino Vartais, Žirgvaikiu, Vytauto Didžiojo skydu ir Lietuvos Karžygių skydu.

Albumas bus virš 300 puslapių, kuriame tilps keli tūkstančiai Susivienijimo ir Amerikos lietuvių visuomenės veikėjų atvaizdų. Albumo pradžioje telpa trumpa Susivienijimo istorija ir surašai visų buvusių ir esančių SLA. viršininkų su jų atvaizdais. Žinoma, ne visų senųjų viršininkų atvaizdus galėjome gauti, bet didžiulį jų matysite Albume. Albume bus šie skyriai: 1) S. L. A. įkurėjai ir pirmųjų Seimų delegatai; 2) SLA. Pildomosios Tarybos; 3) SLA. Veteranai; 4) SLA. Pastoviosios Komisijos; 5) SLA. bendras veikimas (kuopų ir veikėjų atvaizdai); 6) SLA. Jubiliejiniai Metai; 7) Amerikos lietuvių profesionalai; 8) Visuo-

menės veikimas (visuomenės veikėjai, menininkai, sportininkai ir kt.); 9) Komerciniai skyrius, kuriame tilps lietuvių biznio įstaigų ir biznierių atvaizdai.

Atvaizdus patalpinimui į Albumą galima siųsti iki lapkričio 22 d., šių metų, sekamomis sąlygomis: visas puslapis \$25, gauna 5 egzempliorius Albumo; pusė puslapio \$15, gauna 3 egz. Albumo; ketvirtadalis puslapio \$10, gauna 2 egz. Albumo; pavienio asmens atvaizdo patalpinimas \$5, gauna vieną egz. Albumo. Kviečiami Amerikos lietuviai veikėjai, profesionalai ir biznieriai prisijusti savo atvaizdus patalpinimui Albume, kuris bus įamžinta Amerikos lietuvių gyvenimo istorija paveiksluose. Kiekvienam lietuviui garbė patekti į tokį istorinį Albumą.

Iki lapkričio 22 d., š. m., ši nepaprastą Amerikos lietuvių istorinį Albumą galima užsiprenumeruoti tik už \$2.50. Vėliaus Albumo kaina bus žymiai augštesnė. Paprastai tokių Albumų kaina esti nuo \$5 augšty. Dabar kiekvienas gali šį Albumą užsiprenumeruoti tik už \$2.50, taigi tik už pusę kainos, kokia už tokius albumus imama.

Siųskite atvaizdus ir pinigus už jų patalpinimą Albume bei prenumeratas ir visais kitais Albumą liečiančiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

SLA. Jubiliejaus Komisija, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Viktorija Janušaitienė.

gramą, pasveikinant p. Janušaitienę.

Didžiujamės mes tuo, mes p. Janušaitienę yra narė SLA. ir darbšti lietuvaitė: su lietuviu visur dalyvauja ir dirba dėl jų naudos, sau jokio iš to pelno neturėdama, bet pati yra sušelpus daug lietuvių savo pinigais.

Scrantonio lietuviai sveikina p. Janušaitienę ir linki jai ilgiausių metų darbuotis savo vientaučių labui ir garbei.

V. A. Kerševičius.

— SLA. kuopų veikėjai ir nariai prašomi parinkti medžiagos Jubiliejiniam Albumui.

VISIEMS BENDRAS IR SVARBUS PARENGIMAS.

Hartford, Conn. — Gerbiai! mi Hartfordo ir visos apylinkės lietuvi! Jūs žinote, kad pereinot pavasario potvynis padarė milžiniškus nuostolius daugeliui žmonių Hartfordo apylinkėje, kurių tarpe randasi ir Lietuvių Sąryšio Parkas, East Hartford, kuris labai nukentėjo. Kuomet reikėjo pataisyti, tai kainavo labai daug pinigų, tokiu būdu beveik visai tuščias pasiliko sąryšio izdas.

Užtat pereitą susirinkimą, kuris įvyko rugpjūčio 11 d., buvo suėję visi atstovai nuo to draugijų, kurios užlaiko parką ir vienbalsiai nutarė rengti pikniką ir atsisaukti į visas draugijas ir visos apylinkės lietuvių, kad paremtų sąryšį tame reikale ir surinkti kiek nors pinigų pabaigimui neužbaigto darbo.

Piknikas įvyks rugsėjo 7 d., Darbininkų Dienoje (Labor Day), sąryšio parke, East Hartford, Gastambury Road, St. 24. Prasidės nuo 11 val. ryto ir tęsis iki sutemų.

Kadangi ir SLA. 124 kuopa turi įdėjusi dalį pinigų, tai mes prašome visus narius atsilankyti į šį pikniką ir praleisti linksmai laiką, nes bus gera muzika, skanių užkandžių ir gėrimų. Sąryšio komisija visus maloniai priims.

Taigi visi ir visos nepamirškite rugsėjo 7 dienos, nes mes lauksime visų atsilankant.

A. Sabeika, Sąryšio atstovas.

KRETINGOJE ATSIDRADO DINGUSI MERGAITĖ.

Jau buvo rašyta, kad tulas laikas atgal Kretingos turguje dingo ukininko Trakio duktė. Del jos dingimo buvo įtarti žydai, ir įtarimas privedė prie liudnų nesusipratimų, kurių pasekoje karo komendantas kelis išsišokėlius nubaudė. Policija visą laiką ieškojo dingusios mergaitės. Šiomis dienomis ją rado Klaipėdos krašte tarnaujančią pas vieną ukininką. Policija mergaitę iš ukininko paėmė ir pristatė tėvams.

— Orui atvėsus turime pradėti energingiau dirbti Susivienijimui labui.

Milžiniški Salos Gyventojai

Prie Airijos randasi tula sala, vadinama Tory Island, kuri labai senais laikais buvus pamarėnų (Fomorians) užimta, o tie pamarėnai, tik per rūką atmename, buvę milžiniško sudėjimo jūrų plėšikai (piratai), kurių vadas (1200 k. m.) buvęs tulas vienas Bator iš srities Mighty Blows.

Senovinės liekanos surandamos ant šios salos yra keliaropos. Ten randasi Apskritasis Bokštas (Round Tower), vienuolyno griuvėsiai ir „Septynetas Bažnyčių“. Vienas keistas paprotis gyventojų buvęs tai: galiau vienai trobai ar stubai (stuba, mongoliškai sutoba — nudeginta vieta) ar namui buvo pamate pakasta girmos, „quern“. Archeologai šį paprotį patvirtina iškastomis girmomis tose vietose, kur trobėsiai riogsojo.

Salos gyventojai yra kuningi ir augsti ir spėjama, kad jie priklausio nežinomai žmonių veislei, kuri atsižymėjo augalotumu. Butent, pamarėnams, kurie, sakoma atplaukę iš Pabaltimario ir, regis, buvę lietuvių tautos šaka, nes viskas pirštu rodo į tai ir lietuvių patys sakosi iš milžinų pa-eina.

Richard M. O'Hanrahan iš Dublin, Airijos, man praneša, kad jei ir yra stiprus panašumas Tory Bokšto su Lietuvoje randamais bokštais, tas parodo neužginčijamai, kad buvę santykių tarpe tų dviejų tautybų ankstybuose amžiuose jų gyvenimo. Nors vokiečiai nesisarmatina kaisioti po nosimi visiems („Vokiečiai apie Mažąją Lietuvą“) savo „Naują Mokslą“, kad į vakarus nuo Nemuno senovėje lietuvių nekoja nepastovėjus, tai ką jau bekalbėti, kad jie ten gyveno iš seno, pasak jų buzotu mar-muzu.

Mielas skaitytojas gali matyti kas rašoma pastarose laidos žurnalo „Slavonic Review“, kuriame vienoje laidoje net ir lenkas pasako (nors mes laiko ant galo): „Prusijoje gyveno iš seno vėndai, kasubai ir lietuviai...“

Tie, kurie norėtų gilintis į šių nežinomų pamarėnų praeitį, aš čion paduo du srašą vertingų veikalų, kurie parašyti pačių airių: On the Fomorians and Norsemen. — By Donald MacFirbis. Chironium Scotorum — by W. M. Hennessy. Earliest times to A. D. 1135. Also compiled by Donald MacFirbis. Annals of Lock Cē — 1014 to 1590 — by W. M. Hennessy. Fomorians and Norsemen — by Alexander Bugge. P. W. Urban.

PALANGOJ STATYS BASEINĄ.

Prieš metus vidaus reikalų ministerijoje suprojektuota Lietuvos didžiausiam kurortui — Palangoje pastatyti visais požiriais modernišką baseiną, kokio dar neturi nė vienas Baltijos valstybės kurortas. Su šiltu ir šaltu vandeniu, bendru ir atskirais maudymosi kabinais — voniomis, plaukiojimo — sporto baseinu, kabinomis, kosmetikos kabinetais. Kartu čia bus restoranas, valgykla, šokių salė ir įvairaus pramogavimo vieta. Baseinas suprojektuotas įrengti ties plažu, gretimai šiemet praves-tos Dariaus—Girėno alėjos. Baseino įrengimas kaštuos apie 300,000 litų. Pirmieji, parengiamieji darbai bus atlikti dar šį rudenį.

SLA. Kuopų Penkto Apskričio Išvažiavimas Rugsėjo 13 d.

SLA. kuopų penktas apskritys rengia tikrai šaunų išvažiavimą sekmadienį, rugsėjo 13 dieną, 1936 m., Liberty Park, 1144 Liberty Ave., Hillside, N. J. Pradžią pirmą valandą popietį. Įžanga veltui. Bus kalbos, dainos, šokiai, gėrimai, užkandžiai. Kalbės SLA. Sekr. Dr. M. J. Vinikas.

Oras jau vėsta. Piknikų ir išvažiavimų šį sezoną jau mažai kas rengia. Šia proga SLA. penktas apskritys rengia išvažiavimą, kur tyrime ore ir gražiame parke New Jersey, New Yorko valstijų ir kitų apylinkių lietuviai turės progos smagiai laiką praleisti. Bus dainų, kalbų, skanių užkandžių ir gėrimų. Gėrimų ir užkandžių nereikia vėžtis, nes visi atsilankiusieji ant vietos busite pilnai aprūpinti — visiems bus draugiškai patarnauta. Vieta labai graži, pavėsis po medžiais, stalai ir kiti patogumai. Muzika gros visą laiką. Norintieji galės smagiai pasisotinti, nes šokių salė gera. Kviečiame visus New Yorko, New Jersey ir kitų apylinkių lietuvius ir lietuvaiteis, ypač SLA. narius, į šį išvažiavimą skaitlingai atsilankyti. Būkite patys, pakvieskite ir savo draugus, gimines bei pažįstamus atsilankyti. Jei būtų labai blogas oras — išva-

žiavimas įvyks rugsėjo 20 dieną, sekančią sekmadienį. KAIP NUVAŽIUOTI: — Automobilais iš New Yorko (pervažius Holland Tunnel), Jersey City, Hoboken ir Bayonne reikia važiuoti Pulaski Skyway iki Newark Air Port. Privaziavus Air Port, reikia imti pirmas į dešinę pasisukimas į 29 N. J. ir 23 U. S. kelią ir tuo keliu važiuoti iki pirmai šviesai pakabintai virš kelio. Apie 3 mylias pavaziavus šiuo keliu, reikia sukis į kairę į Bloy Street ir važiuoti iki pasibaigia, atsigręžęs į Liberty Ave. Tuomet pasisukti į dešinę ir čia jau pamatysite Liberty Parką dešinėje. Važiuojant geležinkelio, geriausia važiuoti iki Newark Park Place stoties. Čia reikia paimti busą No. 10, kuris nuvežs iki Bloy Street, o geriausia tai gauti busą No. 48, kuris priveža iki Liberty Ave., Hillside ir dešinėje Liberty Ave. Parks. Važiuojantiems iš Elizabeth — galima gauti busą ant Broad Street prie teismabučio. Busas su užrašu: Elizabeth, Hillside, Irvington, kuris priveža prie parko, važiuodamas Liberty Ave. Automobilais iš Elizabeth važiuojantiems, reikia važiuoti Liberty Ave. iki No. 1144.

Rengimo Komisija.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

IS AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Padėkite Pabaigti Svarbų Darbą

Gerbiami Clevelando ir kaimyninių miestų lietuviai! Kurie tik turite laiką, nuvažiuokite ar nueikit į Clevelando Lietuvių Darželį (East Boulevard, tarp Superior ir St. Clair Ave.) ir pamatysit koks jis puošnus ir didingas, ir kaip visai arti pabaigos. Jis tuoj bus pabaigtas, tuoj bus sudėta jame požeminės gėlynų laistymo duobės ir prasidės sodinimas gėlynų ir medžių.

Tiems gėlynams ir medžiams ir karo viršūnėje statomam Birutos Fontanui dar trūksta pinigų.

Kurie aukojot, dar kartą įleiskit ranką į savo kišenį, gal rasit luosą dolerį ar porą. Jūs aukotojai taip pat turite pilną teisę paraginti savo kaimynus ir gimines prisidėti su auka Darželio baigimui.

Mūsų Darželis bus puikiausias už visų — padėkit jį tokiu įrengti greitai laiku.

Darželio atidarymas nustatyta sekmadienį, rugsėjo 20. Rengkitės patys dalyvauti ir pakvieskit savo gimines ir draugus iš kitų miestų dalyvauti atidarymo iškilmėse. Tai bus neužmirština Amerikos lietuvių istorijoje — tai bus didžiausias amerikiečių lietuvių už jos rubežių — ir didžiausias lietuviškas paminklas pasauly kaip paskiras paminklinis padaras. Tokio didumo paminklo nėra net pačioje Lietuvoje.

Tą tikrinu, nes pats važinėjamas Lietuvoje ir buvdamas Kaune nieko panašaus didumo ir puikumo nemačiau.

Pats Lietuvių Darželis savo žemės plotu prilygsta Kauno Karo Muziejiaus sodeiui, kur stovi keli paskiri paminklai, tarp jų Dr. Jono Basanavičiaus, kurį jau turime Clevelando Darželyje ir Kudirkos bei Maironio, kurie neužgilgo bus išstatyti darželyje.

Aukas darželiui galima priduoti išdėdinti (P. P. Mulio, 6606 Superior Ave.) arba sekretoriui.

K. S. Karpius, Liet. Kult. Darželio sek., 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

LIETUVOS PROFESORIAI SUTIKTI NEW YORKE.

Lietuvos delegatai į Trečią Pasaulinę Energijos Konferenciją, prof. J. Čiurlis ir prof. Kolupaila atvyko New Yorko laivu „Ile de France“ rugpiūčio 27 d. Delegatus pasitiko konsulas Daužvardis, konsulas sekretorius Simutis su žmona, Lietuvių Profesionalių Sąjungos New Yorke atstovai ir p. Vilniškis, laikraščio „Amerikos“ redaktorius. Profesoriai ir profesionalų draugijos nariams konsulas suruošė priėmimą konsulate. Priėmime, kartu su svečiais, dalyvavo 16 žmonių.

Tą pačią dieną 4 val. popiet Lietuvių Profesionalių Sąjunga su konsulo Daužvardžio kooperacija suruošė labai jaukų ir svetingą užkandį Grosvenor viešbuty. Svečius sveikino ir jiems laimingos misijos linkėjimus konsulas Daužvardis, Profesionalių Sąjungos pirmininkas kun. Balkušas vardu kun. Lekšis, kunigų vardu kun. Aleksiusas, advokatų vardu — adv. Vencius; ponių vardu — Vencienė; laikraščio „Amerikos“ vardu — p. Vilniškis; daktarų vardu — Dr. Paulionis ir inžinierių vardu — inž. Bardziliauskas.

Prof. Kolupaila tą patį vakarą su kitais Europos delegatais išvyko Bostono bei tolimesnės mokslinės kelionės.

Prof. Čiurlis porai dienų pasilikio New Yorke studijuoti susisiekimą bei elektrifikaciją. Tolimesnę toj pačioj srity kelionę jis pradėjo rugp. 31 d. ir tęs iki konferencijos pradžios, rugsėjo 7 d. Pasaulinė Energijos Konferencija tęsis iki rugsėjo 12 d.

MARIONETIŲ (LĖLIŲ) TEATRAS. Čia matome marionetių teatro sceną, vaidinant veikalą-komediją „Silvestras Dodelė“. Vadovaujamąs roles vaidintojas Silvestras Likminas ir šoka su gyvuliais. Žmonių ir gyvulių figūros kalba ir veikia scenoje taip, kaip ir gyvi sutvėrimai. Šio teatro savininkas, p. Stasis Užsikas, dabar vieši Amerikoje ir tiria galimybes parodymui šio teatro Amerikos lietuvių scenoje ir gal net bus galima į jį Amerikos profesionalų teatrą. Tokis teatras yra nepaprasta įdomybė.

Prof. Kolupaila be savo techninių mokslinių specialybių yra fotomėgėjas ir skautininkas. Jis atsivežtas gražiausias Lietuvos nuotraukas norėtų salėse, kur yra aparatai, lietuviams parodyti ir taip pat susipažinti su vietos lietuvių skautais bei jaunimu. Rep.

PITTSBURGH, PA. 13 Pieno Darbininkų Organizavimo Veiklos.

Rugpiūčio 26 d. Pieno Darbininkų Organizavimo Komitetas pranešė, kad yra gautas pilnas pripažinimas Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers Unijai, Atlantic Foundry Co., Akron, Ohio, kurioje dirba 359 darbininkų.

Sutartis buvo pasirašyta rugpiūčio 14 d. ir pagal tą sutartį kompanija pripažįsta „check off“ Unijos duoklę rinkimą, 40 valandų darbo savaitę ir „seniority rights“ (išdirbo laiko privilegiją). O kas link užmokėsio, viršlaikio užmokėsio nustatymo bus susitarta tarpe kompanijos viršininkų ir unijos komiteto narių. Su unijos pripažinimu darbininkai laimėjo netikėtą, nes darbo valandas, pakilęms South parkėmis. Tačiau dabartinį laiką yra visai kitokia padėtis, negu buvo praity. Dabartinio laiko Penn. valstijoje gubernatorius-leitenantas Thomas Kannady yra Angliakasių Unijos kasierius — sekretorius ir Allegheny County komisierius pirmininko urėdo John J. Kane, darbininkų unijos žmogus. Reiškia, valstijos ir apskričio administracijos yra priverstos skaitytis su organizuotais darbininkais.

S. Bakaras.

Monaca, Pa. — Rugpiūčio 23 d. šiame plieno dirbtuvių miestelyje, Pittsburgh Tube Company dirbtuvėse darbininkai susiorganizavo į Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers Unijos lokala. Pilnai užsimokėjusių narių yra 208. Charteris buvo išduotas šią savaitę.

Tai yra vienas iš daugelio lokalių, kurie jau yra suorganizuoti nuo pradėjimo plieno darbininkų organizavimo vairo.

Pittsburgho ir apylinkės organizuoti darbininkai ruošiasi prie didelių iškilmių darbo Dienoj rugsėjo 7 dieną. Allegheny County South Parkuose yra rengiamas milžiniškas masinis mitingas. Vyriausiais kalbėtojais bus P. T. Fagan, Angliakasių Unijos 5-to Distrikto prezidentas, Pensylvanijos valstijos gubernatorius George H. Earle, Philip Murray, Angliakasių Unijos vice prezidentas ir plieno darbininkų organizavimo komiteto pirmininkas, Jungt. Valstijų senatorius Joseph Guffey, teisėjas M. A. Musmanno.

Prakalbos ir mitingas prasidės 2 val. popietį. Norint daly-

vyti prakalbose, patartina nesivėluoti. Nors South Parkas talpina keletą šimtų tūkstančių publikos, bet manoma, kad Darbo Dienoj publika vargiai galės tilpti, nes tuomet netik organizuoti darbininkai švęs darbo dieną ir bus aiškina apie organizavimą neorganizuotų industrijų darbininkų, bet toje pačioje dienoje bus uždarymas arba paskutinė žemės ūkio ir industrijos išdirbinių paroda. Į minėtą parodą skaitlingai suvažiuoja ukininkai iš visų tolimų ir artimų apylinkių, netik Penn. valstijos, bet iš W. Va. ir Ohio.

Tose Darbo Dienos iškilmėse kalbėtojai, be abejonės, palies netik darbininkų reikalus, bet ir ukininkų, nes visų yra bendras reikalas kovoti už geresnę ateitį.

Hearsto gentonlapiams ir didžiųjų industrijų kapitonomams, ypatingai plieno magnatams, baisiai nepatinka, kad Darbo Dieną organizuoti darbininkai švęs South Parke. Mat praity kol valstijos ir apskričio administracijos sėdėjo republikoniški atžagareiviai, tai organizuoti darbininkai negalėdavo naudotis žmonių nuipirkimais, įrengimais ir užlaikomis South parkėmis. Tačiau dabartinį laiką yra visai kitokia padėtis, negu buvo praity. Dabartinio laiko Penn. valstijoje gubernatorius-leitenantas Thomas Kannady yra Angliakasių Unijos kasierius — sekretorius ir Allegheny County komisierius pirmininko urėdo John J. Kane, darbininkų unijos žmogus. Reiškia, valstijos ir apskričio administracijos yra priverstos skaitytis su organizuotais darbininkais.

S. Bakaras.

PITTSBURGH, PA. Lietuvių Vaizbos Buto Piknikas.

Rugpiūčio 23 d. Lietuvių ūkio Darže arba Lithuanian Country Club buvo Pittsburgh'o Lietuvių Vaizbos Buto metinis piknikas. Tai vienišė organizacija, kurioje sutelpa visi lietuviai, neatsižvelgiant į partijas ir pažiūras. Todel pittsburghiečiai gali pasididžiuoti tokia savo tvarka ir nusistatymu. Šiuo syk aiskiai parodė: „Kur vienybė — ten galybė“. Nors buvo gana didelis konkurentas, butent P. Dargis arba Pittsburgh'o lietuvių radio valanda, kuri ir tą pačią dieną pikniką kitoje vietoje turėjo, bet tas visai Lietuvių Vaizbos Buto piknikui nepakenkė: žmonių buvo pilna, nors sakoma žmonių netruko ir radio valandos piknikas. Kadangi įžanga nebuvo imama, tai ir negalima tikrai sužinoti, kiek žmonių atsilankė. Bet buvo daug. Sutraukimui publikos gal daug pagelbėjo mūsų biznierių susitarimas.

Mat, 56 biznierių pasamdė 12 busų ir savo kostumeriams davė tiktus veltui į pikniką nuvažiuoti ir parvažiuoti taisybusais.

Žmonių buvo daug netik iš Pittsburgh'o, bet ir iš apylinkės. Buvo svečių ir iš Californijos, butent pp. Žilinskai iš Los Angeles, kurie svečiavosi pas p. Martinaitienę Carrick'e. Bevišėdami čia, minimi svečiai atsilankė ir į pikniką iš pittsburghiečiai labai patenkinti. Mums žinomas muzikos biznierių p. Katilius iš Homestead, Pa., pristatė savo garsiąją kalbą, kas daug pagelbėjo netik visuose laimėjimuose, bet buvo proga ir gražių prakalbų pasiklausyti. Garsiakalbiu operavo ir apie tvarką kalbėjo p. J. Onaitis. Kalbas pasakė: adv. Ed. Schults, adv. Zatkėvičia. Pastarasis yra slavų ir lietuvių balsuotojų lygos prezidentas, po draugų ir Pittsburgh'o miesto majoro sekretorius — labai geras lietuvių draugas. Taipgi kalbėjo ir adv. Brenlov, kuris irgi yra geras lietuvių prietelius.

„Kas laimėjo dovanas — gal bus paskelbta vėliau. Čia tik turime pasakyti, kad virvės traukimo laimėjo ženočiai. Kai nevedėliai daugiau pasipriešino, tai virvė truko ir atsilaukė negalėjo. J. Virbickas.

Iš Visur Ir Apie Viską Trumpai

Rašo Jonas Valaitis, Liet. Radio iš WMBG Brooklyne vedėjas.

— Worcester Polytechnic Institute besimokantiems miest 14 didelių pramoninių suteiktų stipendijas lietuviams: Jonui Puteliui, Albertui Leonavičiui ir Danieliui Budzai.

— Gal įdomu kiek Jack Sharkey uždirbo? Taip, jis uždirbo iš paskutinių kumštynių \$34,086.45.

— Ispanams naminį karą vesti kaštuoja kas savaitę \$130,000,000. Tai bent pinigėlių!

— Siemet plieno dirbtuvėse dirba 451,000 darbininkų. Daugiau 82,000, negu 1929 m.

— Pensylvanija valdžios darbuose dirba 249,277 darbininkai bedarbiai, 4,074 vietoje. Per savaitę gauna \$135,389,050.

— Susirėmime su Britų policija, Palestinoj užmušta 20 arabų.

— Wiszoni Wibichi, Lenkijoje, 200 lenkų nacionalistų užpuolė žydus ir sunaikino jų net 40 namų.

— Varšvos spauda pradeda vyriausybės klausiti, kodėl tarp Lietuvos ir Lenkijos iki šiam laikui nesutvarkyti santykiai. Klausimas žadamas seime apkalbėti ir pernagrįnėti.

Kuopo Susirinkimai

New York, N. Y. SLA. 126 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 4 dieną, 8 valandą vakare, SLA. Centro Raštineje, 307 W. 30-th St., New York City. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti užvilkas mėnesines mokestis, kad neliktuot suspenduoti, o vėliau išbraukti iš organizacijos. Atsiveskite savo draugus, drauges ir pažįstamus prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

A. Pupešutė — sek.

Rockford, Ill. SLA. 77 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 6 d., 2 val. popietį, M. & K. svetainėje. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, kad neliktuot suspenduoti. Taipgi yra ir kitų svarbių reikalų aptarimų.

J. Gustaitis — sek.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 6 d., 1 valandą popietį, svetainėje 318 E. Market St. Visi nariai esate kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktuot suspenduoti, o vėliau išbraukti iš organizacijos. J. Kiguolis — sek.

Manchester, Conn. SLA. 207 kuopos susirinkimas su pradžia rugsėjo mėnesio bus laikomi sekmadieniais. Sekantis susirinkimas įvyks rugsėjo 13 d., 2 val. popietį, Lietuvių svetainėje. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarimų. Taipgi atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 207 kuopos.

A. Tvaronaitis — sek.

E. Vandergrift, Pa. SLA. 105 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 13 d., 12 valandą dieną, finansų raštiniuko namuose, po numeriu 505 McKinley Ave. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarimų dėl kuopos gerovės. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 105 kuopos.

B. Burnelis — sek.

New Britain, Conn. SLA. 34 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 10 d., 8 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 354 Park St. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes bus renkami delegatai į SLA. 4-to apskr. suvažiavimą, kuris įvyks spalio 4 d. Bristol, Conn. Yra ir kitų bėgančių reikalų aptarimų.

P. P. Pilipauskas — sek.

Hammond, Ind. SLA. 273 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 13 d., 2 val. popietį, J. D. Preidžių namuose, 638 Plummer St. Visi nariai malonėkite priubti ir užsimokėti duokles, kad neliktuot suspenduoti. Yra ir kitų svarbių reikalų aptarimų. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 273 kuopos.

J. Maksvitis — sek.

Chicago, Ill. SLA. 260 kuopos susirinkimas iš priežasties Darbo Dienos perkeltas į sekančią sekmadienį, rugsėjo 13 d., 2 val. popietį, po numeriu 6812 S. Western Ave. Visi nariai prašomi patęmyti šį pranešimą ir tą dieną atvykti susirinkimui. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 260 kuopos.

K. Lūtukas — sek.

Ansonia, Conn. SLA. 66 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 3 dieną, 2 valandą popietį, Lietuvių Būzo svetainėje. Svetainėje visi nariai skaitlingai susirinkti, nes randasi svarbių reikalų aptarimų. Neužmirškite užsimokėti užvilkas duokles, kad neliktuot suspenduoti.

J. Radzevičius — sek.

Aliquippa, Pa. SLA. 217 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 13 d., 1 val. popietį, Kavalaukų namuose, 300 Todd St. Visi nariai turite dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimų. Malonėkite užsimokėti užvilkas mėnesines mokestis, kad neliktuot suspenduoti, o vėliau išbraukti iš organizacijos.

J. Plečkaitis — sek.

Shenandoah, Pa. SLA. 303 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 6 d., 1 val. popietį, paprastoj vietoj Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes yra visokių reikalų aptarimų. Neužmirškite užsimokėti savo mėnesines duokles. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 303 kuopos.

J. Šimanskis — sek.

Mahanoy City, Pa. SLA. 211 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 6 dieną, paprastu laiku, K. of C. svetainėje, W. Mahanoy Ave. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 211 kuopos.

A. Ramanauskas — sek.

Mt. Greenwood, Ill. SLA. 178 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 6 d., paprastu laiku, paprastoj vietoj. Kviečiami visi nariai priubti.

nes yra svarbių reikalų aptarimų. Neužmirškite užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktuot suspenduoti, o vėliau išbraukti iš organizacijos. Atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA. 17 kuopos.

B. Valatinas — p.m.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRICIŲ PARENGIMAI

WORCESTER, MASS. — SLA. 57 kuopa rengia didelį ir paskutinį šį metų pikniką rugsėjo 20 dieną, 1936 m., Jurgio Babrausko Palangos Parke, Leicester, Mass. Piknik — prasidės 12 valandą dieną ir trauksis iki vėlomos nakties. Gros Stanley Butkaus orkestra visokius smagius lietuviškus šokius. Taigi bus visokių gėrimų ir valgių, nes 57 kuopos Veikiantis Komisija yra pparengusi visus atsilankiusius pasitikti ir mandagiai patarnauti. Kviečiame SLA. 318 kuopos narės, narius ir visus geros valios lietuvius ir lietuvaiteis imti dalyvumą mūsų piknike ir linksmai laiką praleisti. — Jonas Degesiusas.

WILKES BARRE, PA. — SLA. 115 kuopos balius įvyks spalio 17 dieną, Crystal Ballroom, 325 E. Market St., Wilkes Barre, Pa. 7:30 val. vakare. Įžanga tik 25c. Balius bus labai linksmas. Gera muzika grieš lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Bus prakalbos ir už dyką gėrimo. Žodžiu sakant, bus labai didelė pramoga ir todėl kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius šiame paragime dalyvauti. — Kviečia Baliaus Komisija.

Paieškojimai

Paieškau savo žmonos, Rožės Tenanienės, ir dukrėlės, Jeanne Tenanienės, kurios mane apleido liepos 7 d., 1936 m. Meldžiu tuojais atsilaukti arba įteigu kas kitas žino kur jos randasi ir man praneš, suteiksiu tam asmenį \$2500 už informaciją.

MICHAEL TENANIS, 82 Town Hill Ave., Danbury, Conn.

Paieškau tetos Katarinos Keblikienės, po vyrą Balukiniene. Iš Lietuvos pavėja: Alytaus apskr. Raudonųjų kaimo. Pirmaus ji gyvena Pittsburgh, Pa. Paieško Kostanto Kebliko sūnus Andrius. Malonėkite atsilaukti pati arba kas žino kur ji randasi, praneškite šiuo antraštu.

ANDREW KERLIKAS, 84 Main Street, THOMPSONVILLE, CONN.

CASIMIR P. PALMER DETECTIVE BUREAU 170 Broadway, New York, N. Y. Telefonas: Barclay 7-4177

Naktinis—ACademy 2-6325 Biuro savininkas yra prityręs lietuvis detektyvas Kazys Pilėnas. Daro vertimus ir patarnauja visokioms reikaluose. Patarimai dykai.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui, nes skaudėjimai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai pašalina viršminetas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c. per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS 3250 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.